MINISTERUL MEDIULUI

AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU
PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECTORIAL "MEDIU"

Documentul Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial "Mediu"

Versiunea 2
– Mai 2009 –

CUPRINS

I. INTRODUCERE 3

II. DESCRIEREA DOMENIILOR MAJORE DE INTERVENȚIE 6

II.1. Axa Prioritară 1 „Extinderea şi modernizarea sistemelor de apă şi apă uzată " 6

II.2. Axa prioritară 2 "Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deşeurilor şi reabilitarea siturilor contaminate" 17

II.2.1 Domeniul major de intervenție 2.1. Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deşeurilor şi extinderea infrastructurii de management al deşeurilor 17

II.2.2 Domeniul major de intervenție 2.2. Reabilitarea siturilor contaminate istoric 25

II.3. Axa prioritară 3 „Reducerea poluării şi diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea şi reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare" 32

II.4. Axa prioritară 4 "Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii" 40

II.5. Axa prioritară 5 "Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc" 48

II.5.1 Domeniul major de intervenție 5.1. Protecția împotriva inundațiilor 48

II.5.2 Domeniul major de intervenție 5.2. Reducerea eroziunii zonei costiere 54

II.6. Axa prioritară 6 „Asistență Tehnică" 60

II.6.1 Domeniul major de intervenție 6.1. Sprijin pentru managementul şi evaluarea POS Mediu 60

II.6.2 Domeniul major de intervenție 6.2. Sprijin pentru informare şi publicitate 65

III. PLANUL FINANCIAR 70

IV. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA 74

I. INTRODUCERE

Documentul Cadru de Implementare (DCI) face parte din setul de documente de programare necesare pentru accesarea fondurilor post-aderare. Rolul DCI este acela de a oferi informații detaliate despre axele prioritare, domeniile majore de intervenție, tipurile de proiecte și criteriile de selecție ale acestora, pentru a veni în sprijinul potențialilor beneficiari în pregătirea proiectelor. Spre deosebire de Programul Operațional Sectorial „Mediu" (POS Mediu), DCI nu va fi supus negocierilor cu Comisia Europeană, acesta reprezentând doar un instrument național menit să ofere sprijin Autorității de Management (AM) în implementarea POS Mediu, pe de o parte, și un document de referință pentru toți factorii interesați, pe de altă parte.

Punctul de plecare pentru DCI este Programul Operațional Sectorial „Mediu", care a fost elaborat în conformitate cu politicile comunitare, așa cum sunt reflectate în documentele următoare:

- Al Șaselea Program de Acțiune pentru Mediu;
- Strategia Europeană de Dezvoltare Durabilă;
- Orientările Strategice pentru Coeziune 2007 – 2013;
- Reglementările UE privind Fondurile Structurale și de Coeziune.

POS Mediu a fost pregătit de către Ministerul Mediului (MM) sub coordonarea Ministerului Finanțelor Publice și în cooperare cu instituții centrale și locale, precum și cu alți parteneri implicați.

În conformitate cu prevederile HG nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale, MM este desemnat Autoritate de Management pentru Programul Operațional Sectorial "Mediu" (AM POS Mediu). AM este organizată ca direcție generală – Direcția Generală pentru Managementul Instrumentelor Structurale – conform prevederilor HG nr. 57/2009 pentru organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, AM POS Mediu va fi pe deplin responsabilă de managementul programului. Pentru o implementare eficientă a acestui program au fost desemnate 8 Organisme Intermediare (OI), conform prevederilor HG nr. 457/2008 și ale HG nr. 57/2009. OI-urile sunt organizate la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare și sunt organizate ca instituții publice fără personalitate juridică în subordinea MM. Fiecare OI este condus de un director executiv.

POS Mediu a fost elaborat în conformitate cu *acquis-ul comunitar* privind managementul fondurilor comunitare în perioada 2007–2013. Domeniile ce vor fi susținute financiar prin POS Mediu sunt conforme prevederilor instituite prin Regulamentul CE nr. 1083/2006 stabilind prevederi generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE) și Fondul de Coeziune (FC), prin Regulamentul nr. 1084/2006 privind Fondul de Coeziune, precum și prin Regulamentul nr. 1080/2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională. Reglementările naționale și ale UE, precum și strategiile și planurile existente în domeniul mediului au stat, de asemenea, la baza elaborării POS Mediu.

Bugetul total al POS Mediu pentru perioada de programare 2007-2013 este de aproximativ 5,6 miliarde Euro. Din această sumă, aproximativ 4,5 miliarde Euro reprezintă sprijinul comunitar, respectiv cca. 23,5% din sursele financiare alocate Cadrului Strategic Național de Referință, și aproximativ 1,1 miliarde Euro reprezintă contribuție națională. Sursele comunitare utilizate în implementarea POS Mediu sunt asigurate din Fondul de Coeziune și Fondul European de Dezvoltare Regională.

POS Mediu are o contribuție semnificativă la îndeplinirea angajamentelor României rezultate din negocierea Capitolului 22 – Mediu, și, implicit, prin finanțarea investițiilor necesare, va contribui substanțial la reducerea diferențelor calitative și cantitative existente între infrastructura națională de mediu și cea existentă la nivelul Statelor Membre ale UE.

POS Mediu este unul din cele 7 programe operaționale elaborate în cadrul Obiectivului "Convergență" pentru perioada de programare 2007–2013. POS Mediu a fost elaborat în conformitate cu cea de-a treia prioritate a PND 2007–2013 – "Protecția și îmbunătățirea calității mediului", precum și cu Prioritatea 1 a CNSR – "Dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene".

POS Mediu, cel mai important program de asistență financiară pentru infrastructura de mediu, este conceput pentru a fi un catalizator pentru o economie mai competitivă, un mediu mai curat și o dezvoltare regională mai echilibrată. POS Mediu continuă programele naționale existente de dezvoltare a infrastructurii de mediu și ia în considerare facilitățile și proiectele de dezvoltare finanțate de programele de asistență pentru preaderare (PHARE, ISPA, SAPARD). POS Mediu se bazează în totalitate pe scopurile și prioritățile politicilor Uniunii Europene pentru mediu și infrastructură și reflectă obligațiile internaționale ale României precum și interesele sale naționale specifice.

Programul acoperă perioada 2007-2013, dar obiectivele sale urmăresc nevoile de dezvoltare ale României și după anul 2013, prin punerea bazelor investițiilor durabile și fezabile. POS Mediu va oferi sprijin României în atingerea angajamentelor de aderare pentru capitolul de mediu.

În perioada 2007-2013, proiectele preconizate prin POS Mediu vor fi finanțate din **Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și din Fondul de Coeziune (FC).**

FEDR are ca scop dezvoltarea echilibrată a Statelor Membre prin reducerea diferențelor între nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni, cu o atenție deosebită asupra regiunilor mai puțin dezvoltate, atât urbane cât și rurale, a celor în declin industrial, în zonele cele mai vulnerabile în ceea ce privește moștenirea naturală și geografică, ca de exemplu insulele, regiunile montane, precum și zone cu densitate redusă a populației și zone de frontieră. Asistența financiară acordată prin POS Mediu acoperă proiectele care tratează cu precădere managementul deșeurilor, protejarea și conservarea biodiversității și asistența tehnică acordată Autorității de Management și Organismelor Intermediare.

FC urmărește să consolideze coeziunea economică și socială a Comunității pentru a promova dezvoltarea durabilă. Finanțarea acordată din acest fond prin POS Mediu acoperă proiecte pentru sectoarele calitatea apei, protecția împotriva dezastrelor naturale și calitatea aerului.

Obiectivul global al POS Mediu constă în îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu, vizând, în principal, respectarea acquis-ului comunitar de mediu.

Astfel, POS Mediu urmărește reducerea diferenței dintre infrastructura de mediu care există între România și Uniunea Europeană, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Implementarea programului trebuie să se concretizeze în servicii publice mai eficiente și mai performante legate de furnizarea apei, canalizare și încălzire, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului "poluatorul plătește".

Obiectivele specifice ale POS Mediu sunt următoarele:

- ***Îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată****, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane*

până în 2015 şi ***stabilirea structurilor regionale eficiente pentru managementul serviciilor de apă/apă uzată****.*

- ***Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deşeurilor*** *prin îmbunătăţirea managementului deşeurilor şi reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de judeţe până în 2015.*
- ***Reducerea impactului negativ asupra mediului şi diminuarea schimbărilor climatice cauzate de sistemele de încălzire urbană*** *în cele mai poluate localităţi până în 2015.*
- ***Protecţia şi îmbunătăţirea biodiversităţii şi a patrimoniului natural*** *prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea reţelei Natura 2000.*
- ***Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populaţiei****, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.*

În vederea atingerii obiectivelor sus-menţionate, s-au identificat următoarele axe prioritare:

Axa prioritară 1 – „Extinderea şi modernizarea sistemelor de apă şi apă uzată";
Axa prioritară 2 – „Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deşeurilor şi reabilitarea siturilor contaminate istoric";
Axa prioritară 3 – „Reducerea poluării şi diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea şi reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea ţintelor de eficienţă energetică în localităţile cele mai afectate de poluare";
Axa prioritară 4 – „Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecţia naturii";
Axa prioritară 5 – „Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc";
Axa prioritară 6 – „Asistenţa tehnică".

Identificarea axelor prioritare în cadrul POS Mediu s-a făcut pe *baza următoarelor consideraţii strategice*: contribuţia substanţială la îndeplinirea cerinţelor acquis-ului de mediu, în scopul îmbunătăţirii calităţii mediului şi a standardelor de viaţă pentru mai mult de jumătate din populaţia României, stabilirea unor sisteme de management eficiente pentru serviciile de mediu, convergenţa regională, accelerarea implementării programelor naţionale, evitarea/reducerea viitoarelor pierderi economice şi de mediu (asociate cu lipsa acţiunilor durabile pe termen scurt), cât şi a *unor constrângeri ale obiectivelor specifice* pe parcursul perioadei de implementare.

II. DESCRIEREA DOMENIILOR MAJORE DE INTERVENȚIE

II.1. Axa Prioritară 1 „Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată "

II.1.1. Domeniu major de intervenție 1.1. "Extinderea/modernizarea sistemelor de apă și apă uzată"

II.1.1.1. Descriere

Această axă prioritară se adresează sectorului apă/apă uzată, în care România trebuie să își îndeplinească angajamentele de aderare cele mai costisitoare. Pe lângă acestea, sistemul de alimentare cu apă și canalizare din România este departe de a fi conform standardelor Statelor Membre ale UE. Principalele puncte slabe identificate sunt accesul scăzut al comunităților la infrastructura de apă (52% comparativ cu 80% în Statele Membre), slaba calitate a apei potabile și lipsa sistemelor de colectare și a stațiilor de tratare în anumite zone.

Serviciile publice de apă și canalizare sunt adesea ineficiente, cauzate în principal de numărul mare de operatori mici, mulți dintre aceștia desfășurând diferite alte activități (transport public, încălzire urbană, electricitate locală, etc.) și din cauza lipsei unor proiecte de investiții pe termen lung, managementului ineficient, lipsei obiectivelor pe termen lung și a planurilor de afaceri, etc.

Legislația românească în sectorul de apă este în mare măsură în vigoare și în conformitate cu acquis-ul comunitar, dar sunt necesari pași suplimentari în vederea conformării depline, în special în cazul comunităților mici și mijlocii.

În conformitate cu Tratatul de Aderare, România a obținut perioade de tranziție pentru conformarea cu acquis-ul pentru colectarea, descărcarea și epurarea apelor uzate municipale – până în 2015 pentru *263 aglomerări* mai mari de 10.000 locuitori echivalenți (l.e.) și până în 2018 pentru *2.346 de aglomerări* între 2.000 și 10.000 locuitori echivalenți (l.e.). Perioade de tranziție au fost obținute, de asemenea, și pentru calitatea apei potabile până în 2015, pentru conformarea cu Directiva CE nr. 98/83. Costurile conformării în acest sector au fost estimate la 19 miliarde de Euro până în 2018, din care 9 miliarde de Euro au fost calculate numai pentru angajamentele din perioada 2007–2013. De aceea, această axă prioritară reprezintă cea mai mare parte din alocarea financiară POS Mediu (60%).

Mai mult, în urma negocierilor de aderare, România a declarat întregul său teritoriu drept zonă sensibilă, acest aspect presupunând obligația ca toate aglomerările umane cu mai mult de 10.000 locuitori echivalenți să fie prevăzute cu stații de epurare cu grad avansat de epurare. Ca urmare, sunt necesare costuri suplimentare pentru conformare în majoritatea aglomerărilor urbane cu peste 100.000 l.e., care beneficiază de programele de pre-aderare pentru construcții/reabilitare de stații de epurare a apei, astfel încât să se asigure tratarea avansată (eliminarea azotului și fosforului).

Ținând cont de slaba dezvoltare a sectorului de apă din România (în ceea ce privește infrastructura și serviciile publice), aspect reflectat și în cadrul angajamentelor de conformare cu acquis-ul UE în perioade de tranziție relativ scurte, se va acorda prioritate proiectelor mari de infrastructură, care acoperă mai multe aglomerări la nivel regional / județean și care:

- vor aduce o contribuție importantă în conformarea cu directivele de apă și apă uzată;

- vor avea un impact considerabil în ceea ce priveşte dezvoltarea regională prin adresarea unor nevoi de dezvoltare urgente ale comunităţilor mari, pe baza unei strategii pe termen lung şi prin îmbunătăţirea capacităţii instituţionale locale în elaborarea şi implementarea politicilor din sectorul de apă.

Prin promovarea sistemelor integrate de apă şi apă uzată într-o abordare regională, România urmăreşte să maximizeze eficienţa costurilor prin realizarea de economii la scară, în scopul de a optimiza costurile de investiţii globale şi cele de operare induse de asemenea investiţii. Pentru a realiza acest lucru, comunităţile din ariile geografice clar definite (de ex. dintr-un bazin hidrografic) sunt încurajate să se grupeze şi să dezvolte un program de investiţii comun, pe termen lung, pentru dezvoltarea sectorului de apă (Master Planuri pentru apă/apă uzată). Investiţiile prioritare la nivel regional urmăresc să ofere populaţiei utilităţi corespunzătoare de apă şi apă uzată, la calitatea cerută şi la tarife acceptabile.

Proiectele regionale se vor adresa iniţial nevoilor din sectorul de apă din aglomerările urbane, acolo unde impactul asupra mediului este de obicei mai mare şi unde populaţia beneficiară este mai numeroasă. Unele dintre zonele rurale pot fi de asemenea integrate în proiectul regional dacă un impact semnificativ asupra mediului poate fi justificat şi/sau dacă anumite componente eficiente din punct de vedere al costului pot îmbunătăţi sustenabilitatea investiţiei în ansamblu. Prioritizarea investiţiilor în aria proiectului va ţine de asemenea cont de angajamentele asumate de România în negocierile pentru Capitolul 22.

Luarea în calcul a angajamentelor negociate sus menţionate, pe fondul unei serioase lipse a investiţiilor şi al unor servicii deficitare în sectorul de apă, presupune nevoi investiţionale semnificative în toată ţara. În orice caz, este important să se ia în considerare nu numai volumul investiţiei necesare, ci şi contextul instituţional.

Astfel, în sectorul de apă, regionalizarea este o condiţie de bază pentru implementarea strategiei propuse pentru aceasta axă prioritară. Procesul de regionalizare a operatorilor existenţi în sectorul de apă a fost iniţiat în perioada programelor SAMTID de preaderare (Dezvoltarea Investiţiilor în Oraşele Mici şi Mijlocii) şi FOPIP (Program pentru Îmbunătăţirea Performanţei Operaţionale şi Financiare). Principalul obiectiv al acestui proces a fost crearea unor companii performante în sectorul de apă, care să poată implementa nu numai finanţarea UE, cât şi să preia funcţionarea facilităţilor din aglomerările învecinate, în care nu există un operator capabil să furnizeze acestora o structură potrivită de implementare care să absoarbă fondurile UE.

Regionalizarea este un element-cheie în îmbunătăţirea calităţii şi eficienţei, din punct de vedere al costului, a infrastructurii locale de apă şi a serviciilor în scopul îndeplinirii obiectivelor de mediu, dar şi pentru asigurarea durabilităţii investiţiilor, a operaţiunilor, a unei strategii de dezvoltare pe termen lung în sectorul de apă şi a unei dezvoltări regionale echilibrate.

Procesul de regionalizare reprezintă un element esenţial pentru îndeplinirea cerinţelor din acquis-ul privind protecţia mediului în sectorul apă şi apă uzată, întrucât este nevoie de operatori experimentaţi care să realizeze obiectivele investiţionale şi care să garanteze calitatea funcţionării facilităţilor construite. Fără finanţare sub formă de grant, majoritatea operatorilor mici nu vor fi capabili să se conformeze acquis-ului. Prin urmare, există un stimulent puternic ca diferiţi operatori să se asocieze în vederea înfiinţării unui operator regional de apă şi să depăşească astfel potenţialele probleme administrative.

Regionalizarea presupune ca grupuri ale autorităţilor locale dintr-o anumită zonă să-şi coordoneze eforturile cu scopul de a implementa programe integrate de dezvoltare a serviciilor menite să atingă obiective de performanţă stabilite prin POS, şi să procedeze la reorganizarea

teritorială a serviciilor prin delegarea implementării planurilor de dezvoltare regională şi a managementului serviciilor unui Operator Regional de Apă.

Din punct de vedere instituţional, regionalizarea este realizată prin reorganizarea serviciilor publice existente deţinute de către autorităţile administraţiei publice locale. Aceasta se bazează pe trei elemente instituţionale cheie:

- Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară (ADI);
- Operatorul Regional (OR);
- Contractul de Delegare a Gestiunii Serviciilor.

Delegarea gestiunii serviciilor este nucleul organizării operaţionale şi instituţionale a managementului regionalizat al serviciilor de apă şi canalizare şi este concepută pentru a:

- oferi o relaţie echilibrată între autorităţile locale şi operatorul regional;
- focaliza contractul asupra pregătirii, finanţării şi executării planului de investiţii ca bază pentru consolidarea performanţei serviciilor;
- conduce aspectele cheie care converg către un management eficient, dinamic şi durabil al serviciilor de apă şi canalizare, în special cu privire la:
    - gestionarea activelor şi sistemul financiar;
    - sistemul de ajustare a tarifelor;
    - procesele de raportare şi control.

Contractul de delegare stabileşte obligaţiile şi drepturile specifice ale fiecărei părţi cu privire la dezvoltarea programelor de investiţii şi îndeplinirea nivelurilor următoare ale prestării serviciilor. În baza acestui contract, OR va conduce, opera, menţine, moderniza, reînnoi şi extinde, unde este cazul, toate activele publice prevăzute în contract, pe propria răspundere, ţinând cont de plata (tariful) făcută de clienţi, supusă şi conformă prevederilor acestui contract.

Proprietatea activelor publice şi responsabilitatea pentru furnizarea serviciilor adecvate de apă şi canalizare la un cost rezonabil rămân în sarcina autorităţilor locale.

Acest domeniu de intervenţie va contribui la atingerea obiectivelor generale şi specifice ale POS Mediu, deoarece furnizarea către populaţie a serviciilor de apă/canalizare este o condiţie de bază pentru îmbunătăţirea standardelor de viaţă. Investiţiile preconizate se concentrează pe extinderea/modernizarea reţelelor de apă şi canalizare, construirea/reabilitarea facilităţilor de tratare a nămolului. Serviciile publice vor deveni mai eficiente şi mai performante, iar ponderea racordării populaţiei la astfel de utilităţi se va mări semnificativ, de la 52% în prezent, până la 70% (obiectivul prevăzut în POS Mediu).

Obiective

1 *Asigurarea serviciilor de apă şi canalizare, la tarife accesibile;*
2 *Asigurarea calităţii corespunzătoare a apei potabile în toate aglomerările urbane;*
3 *Îmbunătăţirea calităţii cursurilor de apă;*
4 *Îmbunătăţirea gradului de gospodărire a nămolurilor provenite de la staţiile de epurare a apelor uzate;*
5 *Crearea de structuri eficiente de management al apei.*

II.1.1.2. Activităţi eligibile orientative

- Construcţia/modernizarea surselor de apă în vederea potabilizării;
- Construcţia/reabilitarea staţiilor de tratare a apei potabile;
- Extinderea/reabilitarea reţelelor de apă potabilă şi canalizare şi a structurilor civile corespondente, inclusiv reabilitarea conductelor de apă, dacă există dovezi că nu sunt respectaţi indicatorii de prag stabiliţi în listele A şi B din Directiva nr. 98/83/EC din cauza tipului de material al conductelor existente sau din cauza calităţii insuficiente a conductelor; construirea/reabilitarea/extinderea elementelor de prevenire/control al inundaţiilor legate de reţelele de apă/canalizare;
- Construirea/modernizarea staţiilor de tratare a apelor uzate (inclusiv introducerea treptei terţiare de epurare);
- Construirea/reabilitarea facilităţilor de tratare a nămolului din staţiile de tratare a apelor uzate;
- Contorizare, echipamente de laborator, echipamente de detectare a pierderilor etc.;
- Asistenţă tehnică pentru pregătirea proiectelor (inclusiv dosarele de licitaţie), management şi supervizare, publicitate (inclusiv conştientizarea publicului), îmbunătăţirea guvernării instituţionale.

O operaţiune, respectiv un proiect, poate conţine una sau mai multe din activităţile eligibile enumerate mai sus.

II.1.1.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanţarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să respecte atât prevederile HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operatiunilor finanţate prin programele operaţionale cu modificările şi completările ulterioare, cât şi ale Ordinului comun al ministrului mediului şi dezvoltării durabile şi ministrului economiei şi finanţelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanţate în cadrul Programului Operaţional Sectorial „Mediu" 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu, să fie coerente cu obiectivele şi rezultatele operaţiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operaţiunii şi potrivit prevederilor contractului de finanţare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	**Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR**	**Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006**
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare şi inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale şi a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare şi asistenţă tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare şi inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziţie	Cheltuieli aferente pregătirii documentaţiei de licitaţie, organizării şi derulării procedurilor de achiziţie (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru amenajarea terenului	Cheltuieli pentru clădiri şi construcţii (cod SMIS 20)	Clădiri şi construcţii

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	**Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR**	**Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006**
Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecţia mediului şi aducerea la starea iniţială Cheltuieli pentru asigurarea utilităţilor necesare obiectivului Cheltuieli pentru investiţia de bază – cheltuieli pentru construcţii şi instalaţii Cheltuieli pentru organizare de şantier Cheltuieli pentru probe tehnologice şi teste şi predare la beneficiar		
Cheltuieli pentru investiţia de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice şi funcţionale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj şi echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente şi utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente şi utilaje
Cheltuieli diverse şi neprevăzute	Cheltuieli diverse şi neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanţă	Cheltuieli pentru consultanţă şi asistenţă tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	Asistenţă tehnică
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcţionării unităţilor de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	
Cheltuieli de asistenţă tehnică pentru îmbunătăţirea capacităţii instituţionale a beneficiarilor	Cheltuieli de asistentţă tehnică pentru îmbunătăţirea capacităţii instituţionale a beneficiarului (cod SMIS 200)	
Cheltuieli aferente achiziţiei serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităţilor de audit pentu proiect (cod SMIS 53)	
Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operaţiunii	Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului (cod SMIS 201)	
Cheltuieli pentru informarea şi publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare şi publicitate pentru proiect, care rezultă din obligaţia beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conştientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conştientizare a publicului (cod SMIS 57)	
Cheltuieli pentru asistenţa tehnică	Cheltuieli pentru supervizare pe parcursul implementării proiectului (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)	Taxe și impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.1.1.4 Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.1.1.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FC)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	260.932.320	221.792.472	33.921.202	0	5.218.646	39.139.848	0
2008	317.088.951	269.525.608	41.221.564	0	6.341.779	47.563.343	0
2009	414.355.031	352.201.776	53.866.154	0	8.287.101	62.153.255	0
2010	483.587.392	411.049.283	62.866.361	0	9.671.748	72.538.109	0
2011	554.071.909	470.961.123	72.029.348	0	11.081.438	83.110.786	0
2012	602.370.764	512.015.150	78.308.199	0	12.047.415	90.355.614	0
2013	634.102.056	538.986.748	82.433.267	0	12.682.041	95.115.308	0
TOTAL	**3.266.508.423**	**2.776.532.160**	**424.646.095**	**0**	**65.330.168**	**489.976.263**	0

** Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari*

II.1.1.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile**	98% (85% FC+ 13% buget de stat)
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	2%
Contribuția comunitară (FC) la finanțarea acordată (se calculează ca procent din valoarea maximă a finanțării acordate, adică 85% din 98%)	86,73%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată (buget de stat)	13.27%

*La nivel de proiect

**Costul total eligibil se stabilește în conformitate cu prevederile Art. 55 al Regulamentului General nr. 1083/2006: *cheltuielile eligibile aferente proiectelor generatoare de venituri nu vor* depăși valoarea curentă a costului investiției din care se scade valoarea curentă a venitului net estimat a se obține prin funcționarea investiției pe o anumită perioadă. Pentru proiectele eligibile din cadrul acestei axe prioritare, perioada de referință este de 30 ani.

II.1.1.7 Categorii de beneficiari eligibili

Operatorii Regionali de Apă

II.1.1.8 Grupuri țintă/Zone țintă

Zona țintă este zona acoperită de proiect. În acest caz, zona țintă este la nivel de județ/de regiune.

II.1.1.9 Perioadă orientativă de depunere a proiectelor

2007 – 2011

II.1.1.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Cerere de proiecte pe bază de listă de proiecte eligibile: Baza selecției proiectelor este Anexa 2 a POS Mediu – Lista orientativă a proiectelor majore pentru POS Mediu, în ordinea priorității, conform Planurilor Naționale pentru Implementarea Acquis-ului și a Planurilor de investiție pe termen lung (Master Plan-uri județene) pentru apă și canalizare. Această listă este actualizată periodic și prezentată Comitetului de Monitorizare în cadrul reuniunilor bianuale. Toate proiectele planificate sunt aprobate, în măsura în care sunt îndeplinite criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție aprobate de către Comitetul de Monitorizare. Selecția se va efectua luând în considerare programarea anuală pe priorități.

II.1.1.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteriu
Eligibilitate	**Eligibilitatea solicitantului**
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale[1])
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
	- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului
Evaluarea relevanței și maturității	**Relevanța proiectului** - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)

[1] *Politicile europene/temele orizontale reprezintă priorități/politici acceptate de toate Statele Membre ale Uniunii Europene și trebuie să se reflecte în toate inițiativele comunitare. Acestea includ: promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie; dezvoltarea durabilă, protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător; tehnologia informației; achizițiile publice.*

	Criteriu
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare[2] (definirea clară a obiectivelor şi activităţilor proiectului, strategie/plan de achiziţii, plan financiar, avize/acorduri/autorizaţii, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.1.1.12 Indicatori de monitorizare şi evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Localităţi ce beneficiază de facilităţi de apă noi/reabilitate în sistem regional (număr)	60	2006	60	60		200		250			300
Staţii de epurare noi/reabilitate (număr)	30	2006	30	30		75		150			200
Indicatori de rezultat ("result")											
Populaţia conectată la serviciile de apă în sistem regional (%)	52	2006	52	52		62		64			70
Apă uzată epurată corespunzator (din totalul volumului de apă uzată) - %	35	2006	35	35		45		54			60
Companii regionale de apă create	10	2006	10	10	25	35					35

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Staţii de epurare ape uzate noi şi reabilitate (nr.)	30	2006	30	30		75		150			200
Staţii de tratare noi şi reabilitate (nr.)											
Lungime de reţea de alimentare cu apă - nou creată (km)											
Lungime de reţea de alimentare cu apă – reabilitată (km)											

[2] *Propunerea de proiect trebuie să fie clară, coerentă, realistă şi fezabilă cu referire la operaţiunile propuse, termenele de realizare, bugetul aferent, eficienţa cost-beneficiu a acestora. Trebuie să existe o legătură directă între problemele identificate, obiectivele proiectului, acţiunile propuse şi rezultatele estimate. Toate operaţiunile propuse pentru finantare trebuie să fie clar descrise şi cuantificate. Propunerea de proiect trebuie să indice resursele tehnice şi financiare folosite pentru implementarea adecvată a proiectului. Planificarea activităţilor trebuie să fie realistă. Potenţialele dificultăţi în implementarea proiectelor să fie identificate şi, ca atare, propuse măsuri de reducere/eliminare a riscurilor. Propunerea de buget trebuie să corespundă operaţiunilor descrise în partea tehnică. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii de cheltuieli, trebuie să fie transparent şi coerent.*

Indicator	Valoare de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lungime de reţea de canalizare - nou creată (km)											
Lungime de reţea de canalizare – reabilitată (km)											
Indicatori de rezultat ("result")											
Localităţi care beneficiază de facilităţi noi şi reabilitate (nr.)	60	2006	60	60		200		250			300
Populaţia echivalentă pentru care apa uzată este epurată conform NTPA 001 (nr.)											
Populaţia adiţională conectată la serviciile de alimentare cu apă (nr.)											
Populaţie echivalentă adiţională racordată la servicii de canalizare (nr.)											

Indicatori de mediu

- creşterea epurării apelor uzate (% şi m^3);
- reducerea consumului de apă per persoană (m^3);
- performanţa staţiilor de tratare a apelor uzate (neconforme/conforme);
- reducerea pierderilor în reţeaua de distribuţie a apei ca % din producţia totală de apă.

II.1.1.13 Teme orizontale

- **Dezvoltare durabilă**

Aceste investiţii vor contribui la asigurarea unui management durabil al resurselor de apă. Apele uzate vor avea cel mai înalt grad de tratare, respectiv eliminarea nitraţilor şi a fosfaţilor înainte de deversarea în emisari. Astfel, calitatea apei din sol va fi îmbunătăţită, iar eutrofizarea Mării Negre va fi diminuată. Investiţiile făcute pentru tratarea apelor uzate şi pentru construirea/reabilitarea reţelelor de apă vor îmbunătăţi semnificativ sănătatea oamenilor prin furnizarea unei ape potabile de calitate adecvată. În acelaşi timp, vor fi făcute economii semnificative legate de consumul de apă prin introducerea pe scară largă a sistemului de contorizare şi prin reducerea pierderilor de apă din reţele.

Fiecare proiect de investiţie va fi supus unui studiu de evaluare a impactului, conform legislaţiei naţionale aplicabile.

- **Egalitatea de şanse**

Proiectele de investiţii efectuate în cadrul axei prioritare vor genera noi locuri de muncă, în special în etapa de construcţii – montaj a obiectivului de investiţii. Locurile de muncă respective vor fi accesibile tuturor categoriilor sociale. Acest domeniu major de intervenţie va promova şi aplica principiul egalităţii de şanse în conformitate cu prevederile Legii nr. 202/2002 privind egalitatea între bărbaţi şi femei. De asemenea, în momentul dezvoltării proiectelor, o atenţie deosebită va fi acordată nevoilor şi intereselor comunităţilor de romi localizate în aria proiectului, fie în termeni de dotare cu utilităţi publice, fie în legătură cu posibilitatea utilizării acestora ca forţă de muncă pentru noile locuri de muncă create prin proiecte.

II.1.1.14 Ajutorul de stat

Operațiunile incluse în această Axă Prioritară nu reprezintă ajutor de stat conform prevederilor Articolului 87 (1) din Tratatul CE. De asemenea, au fost luate în considerare prevederile din Ghidul pentru Ajutorul Regional Național (2005/C54/08).

În baza unei evaluări a sectorului de apă, autoritățile române au concluzionat că investițiile din acest domeniu nu cad sub incidența ajutorului de stat din următoarele motive:

- Sectorul apă/apă uzată din România **are un caracter de monopol natural**. Sistemele închise sunt stabilite prin cadrul legal în România, ce include următoarele prevederi:
  - Serviciile de apă pot fi asigurate *direct* de către autoritatea publică locală, o Asociație de Dezvoltare Intercomunitară deținută în totalitate de autoritățile publice locale, ori de către *un operator regional* în baza unui contract de delegare semnat de ADI, în numele și pe seama autorităților locale asociate, și operatorul regional. În egală măsură, ADI exercită un control specific asupra operatorului, aspect menționat atât în actele constitutive ale ADI și OR, cât și în contractul de delegare.
  - Serviciile de apă sunt restricționate la teritoriul autorității/autorităților administrației publice locale respective.
- Fondurile publice asociate cu **POS Mediu sunt alocate pentru investiții în infrastructura apei** care este deținută de către stat.
- **Sectorul apei nu prezintă interes pentru sectorul privat pe termen mediu** din cauza necesarului investițional ridicat pentru conformarea cu acquis-ul UE într-o perioadă scurtă de timp. Prin urmare, o evaluare atentă a situației din sectorul de apă indică faptul că **excepția in-house** pentru selectarea Operatorilor Regionali, ca instrument pentru o implementare teritorială și operare eficientă a facilităților în sectorul de apă, în conformitate cu acquis-ul de mediu, este, în mod evident, **lipsită de alternative**. Regruparea operatorilor și a utilităților din aglomerările mici într-un singur operator regional funcțional, controlat de ADI, reprezintă în prezent, în special pentru micile aglomerări, singura posibilitate de a avea acces la servicii de apă de bază operate corespunzător. Stabilirea acestor Operatori Regionali, ce presupune ca metodă de stimulare și acordarea finanțării publice, este o cerință esențială pentru mobilizarea capacităților corespunzătoare ce pot furniza servicii adecvate la costuri comparabile unor companii bine gestionate.
- Metoda determinării deficitului de finanțare (financing gap) va fi folosită pentru determinarea grantului UE (conform Art. 55 din Regulamentul General nr. 1083/2006/EC).
- Va fi stabilit un sistem de evaluare pentru a monitoriza funcționarea Operatorilor Regionali.
- Directiva UE pentru serviciile din cadrul Pieței Interne – art. 17 și 18 – indică tipurile de servicii supuse derogărilor de la liberalizarea pieței și aceasta include și serviciile de apă.

II.1.1.15 Clasificarea intervențiilor

- **Temă prioritară**

Cod	Temă prioritară
	Protecția mediului și prevenirea riscurilor
45	Managementul și furnizarea apei *(apa potabilă)*
46	Epurarea apei *(ape uzate)*

- **Forma de Finanțare**

Cod	Schema de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tip de teritoriu
00	Nu se aplică
01	Urban
05	Zone Rurale (*altele decât zonele montane, insule sau zone slab sau foarte slab populate*)

II.1.1.16 Organisme intermediare

Organismele Intermediare pentru POS Mediu sunt organizate la nivel regional şi sunt în subordinea MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galaţi pentru Regiunea Sud-Est
- OI Piteşti pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timişoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest
- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI Bucureşti pentru Regiunea Bucureşti-Ilfov.

II.1.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăţilor către beneficiari

Autoritatea de Certificare şi Plată din cadrul Ministerului Finanţelor Publice, prin "Unitatea de Plată".

II.2. Axa prioritară 2 "Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deşeurilor şi reabilitarea siturilor contaminate"

II.2.1 Domeniul major de intervenţie 2.1. Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deşeurilor şi extinderea infrastructurii de management al deşeurilor

II.2.1.1. Descriere

După cum a rezultat din analiza SWOT evidenţiată în cadrul POS Mediu, o mare problemă în România o reprezintă managementul inadecvat al deşeurilor, în special cel al deşeurilor municipale, majoritatea aglomerărilor umane fiind lipsite de facilităţi adecvate de colectare şi eliminare a deşeurilor. Colectarea selectivă este făcută doar în anumite centre - pilot şi multe din materialele reciclabile sunt pierdute prin depozitare. Mai mult, accesul redus la serviciile de salubritate, precum şi gradul redus de valorificare a deşeurilor este un motiv în plus pentru a face investiţii substanţiale în acest sector.

Sistemul integrat de gestionare a deşeurilor este în acest moment dezvoltat cu sprijinul unor proiecte finanţate prin Programul ISPA în 7 din cele 42 de judeţe (prima fază de proiect) în timp ce alte investiţii recente în domeniul deşeurilor solide, în principal limitate la construcţia unor gropi ecologice noi, au fost realizate în 11 oraşe. Servicii centralizate de salubritate sunt disponibile în majoritatea zonelor urbane, dar aproape lipsesc în zonele rurale.

În ceea ce priveşte legislaţia din domeniul managementului deşeurilor, aceasta este în vigoare şi în conformitate cu acquis-ul comunitar. România a obţinut în cadrul procesului de negociere perioade de tranziţie până în 2017 pentru anumite tipuri de depozite de deşeuri, în vederea conformării cu Directivele UE:

- depozite de deşeuri municipale – perioade de tranziţie până în 2017;
- stocarea temporară a deşeurilor industriale periculoase – 2009;
- depozite de deşeuri industriale nepericuloase – perioade de tranziţie până în 2013.

Un număr de 177 depozite de deşeuri municipale[3] (aprox. 490 ha) situate în zone urbane trebuie să-şi stopeze activitatea de depozitare între 2007-2013. De asemenea, conform Tratatului de Aderare la UE, România trebuie să asigure reducerea treptată a deşeurilor depozitate în 101 depozite municipale non-conforme. Conform Directivei nr. 1999/31, România trebuie să reducă cantitatea anuală de deşeuri biodegradabile depozitate până la 2,4 milioane tone până în 2013. Această ţintă de 2,4 milioane tone a fost stabilită în acord cu prevederile art. 5 al Directivei şi reprezintă 50% din cantitatea totală (ca greutate) a deşeurilor municipale biodegradabile produse în 1995. Alte perioade de tranziţie au fost obţinute pentru anumite ţinte în domeniul deşeurilor de ambalaje până în 2013, care vizează reducerea considerabilă a cantităţii de deşeuri ce urmează a fi depozitate.

Pentru a se conforma angajamentelor menţionate mai sus, din ***domeniul deşeurilor solide***, sisteme integrate de management al deşeurilor vor fi dezvoltate în conformitate cu Planul Naţional de Management al Deşeurilor şi cu Planurile Regionale de Management al Deşeurilor. Programele de investiţii vor include activităţi legate de ierarhia în ceea ce priveşte managementul deşeurilor (prevenire, colectare selectivă, valorificare şi reciclare, tratare şi eliminare), în paralel cu închiderea depozitelor de deşeuri neconforme. Proiectele respective vor acoperi aglomerările urbane şi rurale, la nivel judeţean/regional. Îmbunătăţirea serviciilor de management al deşeurilor este o condiţie care trebuie legată de investiţiile din cadrul acestei axe prioritare. Dacă

[3] În conformitate cu Planul de Implementare pentru Directiva 1999 / 31 privind depozitarea.

este cazul, se poate acorda sprijin beneficiarilor în concesionarea serviciilor privind deşeurile.

O a doua direcţie de acţiune va viza extinderea/finalizarea sistemelor de management al deşeurilor în acele judeţe/zone în care se derulează prima fază a unui sistem integrat de management al deşeurilor sau în care investiţiile anterioare s-au limitat la construirea unui depozit nou de deşeuri, la sisteme de colectare neselectivă şi la transport.

Scopul îl constituie crearea unui sistem modern integrat de management al deşeurilor care să contribuie la reducerea cantităţii de deşeuri depozitate în respectivele judeţe/zone, prin stabilirea unui sistem adecvat care să trateze fiecare tip de deşeuri în parte, în vederea protejării mediului. Investiţiile finanţate în baza acestei axe prioritare vor contribui în aceeaşi măsură la îmbunătăţirea standardelor de viaţă pentru o parte importantă a populaţiei României.

Obiective

- *Creşterea gradului de acoperire a populaţiei care beneficiază de colectarea deşeurilor municipale şi de serviciile de management de calitate corespunzătoare şi la tarife acceptabile;*
- *Reducerea cantităţii de deşeuri depozitate;*
- *Creşterea cantităţii de deşeuri reciclate şi valorificate;*
- *Înfiinţarea unor structuri eficiente de management al deşeurilor.*

II.2.1.2. Activităţi eligibile orientative

- Achiziţionarea şi instalarea sistemelor de colectare selectivă;
- Construcţia, extinderea, reabilitarea sau modernizarea sistemelor de management integrat al deşeurilor municipale, cum sunt facilităţi de sortare, transport, reciclare, colectare, compostare, staţii de transfer, tratare şi eliminare deşeuri municipale;
- Recuperarea gazului provenit din depozite, acolo unde este cazul;
- Construirea facilităţilor adecvate pentru deşeurile municipale periculoase (deşeuri medicale, deşeuri electrice şi electronice, etc) şi alte categorii specifice de deşeuri (deşeuri din construcţii şi demolări, etc), inclusiv achiziţia şi instalarea de echipament pentru facilităţile de management al deşeurilor municipale şi alte categorii specifice de deşeuri;
- Închiderea depozitelor neconforme, inclusiv a sistemului de colectare a levigatului, a sistemului de extragere a biogazului;
- Asistenţă tehnică pentru pregătire de proiecte, management şi supervizare, publicitate şi campanii de conştientizare a publicului (în legătură cu colectarea selectivă, sortarea, reciclarea, compostarea), îmbunătăţirea guvernării instituţionale, licitarea şi contractarea operatorilor de servicii de salubritate.

O operaţiune poate cuprinde una sau mai multe din activităţile eligibile enumerate mai sus.

II.2.1.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanţarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să respecte, atât prevederile HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operatiunilor finanţate prin programele operaţionale cu modificările şi completările ulterioare, cât si ale Ordinului comun al ministrului mediului şi dezvoltării durabile şi ministrului economiei şi finanţelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanţate în cadrul Programului Operaţional Sectorial „Mediu" 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu, să fie coerente cu obiectivele şi rezultatele operaţiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestui domeniu major de intervenție, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	**Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR**	**Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006**
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru amenajarea terenului Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițialaă Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații Cheltuieli pentru organizarea de șantier Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar	Cheltuieli pentru clădiri și construcții (cod SMIS 20)	Clădiri și construcții
Cheltuieli pentru investiția de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente și utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente și utilaje
Cheltuieli diverse și neprevăzute	Cheltuieli diverse și neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanță	Cheltuieli pentru consultanțță și asistență tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	Asistență tehnică
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	
Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarilor	Cheltuieli de asistențță tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarului (cod SMIS 200)	

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităților de audit pentu proiect (cod SMIS 53)	
Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii	Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului (cod SMIS 201)	
Cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare și publicitate pentru proiect, care rezultă din obligația beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului (cod SMIS 57)	
Cheltuieli pentru asistență tehnică	Cheltuieli pentru supervizare pe parcursul implementării (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)	Taxe și impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.2.1.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.2.1.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	51.286.740	41.029.392	9.231.613	1.025.735	0	10.257.348	0
2008	105.859.774	84.687.819	19.054.759	2.117.196	0	21.171.955	0
2009	118.728.874	94.983.099	21.371.198	2.374.577	0	23.745.775	0
2010	131.867.435	105.493.948	23.736.138	2.637.349	0	26.373.487	0
2011	159.852.571	127.882.057	28.773.463	3.197.051	0	31.970.514	0
2012	200.869.705	160.695.764	36.156.547	4.017.394	0	40.173.941	0
2013	222.585.991	178.068.793	40.065.478	4.451.720	0	44.517.198	0
TOTAL	**991.051.090**	**792.840.872**	**178.389.196**	**19.821.022**	**0**	**198.210.218**	0

** Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari*

II.2.1.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile**	98% (80% FEDR + 18% buget de stat)
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	2%
Contribuția comunitară (FEDR) la finanțarea acordată (se calculează ca procent din valoarea maximă a finanțării acordate, adică 80% din 98%)	81.63%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată (buget de stat)	18.37%

*La nivel de proiect

**Costul total eligibil se stabileşte în conformitate cu prevederile Art. 55 al Regulamentului General nr. 1083/2006: *cheltuielile eligibile aferente proiectelor generatoare de venituri nu vor* depăşi valoarea curentă a costului investiției din care se scade valoarea curentă a venitului net estimat a se obține prin funcționarea investiției pe o anumită perioadă. Pentru proiectele eligibile din cadrul acestei axe prioritare, perioada de referință este de 30 ani.

II.2.1.7 Categorii de beneficiari eligibili

Consilii Județene

II.2.1.8 Grupuri țintă/Zone țintă

Zona țintă este zona acoperită de proiect. În acest caz, zona țintă este la nivel de județ.

II.2.1.9 Perioada orientativă de transmitere a proiectelor

2007 – 2011

II.2.1.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Cerere de proiecte pe bază de listă de proiecte eligibile: Fundamentul selecției proiectului este reprezentat de Anexa 2 a POS Mediu – Lista orientativă a proiectelor majore pentru POS Mediu, în ordinea priorității conform Planului Național pentru Managementul Deşeurilor şi Planurilor Regionale pentru Managementul Deşeurilor. Această listă este actualizată periodic şi prezentată Comitetului de Monitorizare în cadrul reuniunilor bianuale. Toate proiectele planificate sunt aprobate în măsura în care sunt îndeplinite criteriile de eligibilitate şi evaluare/selecție aprobate de către Comitetul de Monitorizare. Selecția se va efectua luând în considerare programarea anuală în funcție de priorități.

Notă:
Proiecte de primă importanță – sisteme noi, integrate de gestionare a deşeurilor la nivel regional/județean în locații unde nu s-au realizat încă investiții majore - planificat a fi lansate în perioada 2007-2009
Proiecte de importanță secundară – extinderea sistemelor de management ale deşeurilor – planificate a fi lansate în 2008 pe baza Planurilor Regionale de Management al Deşeurilor.

II.2.1.11 Criteriile de eligibilitate şi evaluare/selecţie

	Criteriu
Eligibilitate	**Eligibilitatea solicitantului**
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menţionată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplineşte toate condiţiile de natură instituţională, legală şi financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenţei - proiectul se încadrează în categoriile de operaţiuni/activităţi menţionate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 şi 31.12.2015
	- Proiectul îndeplineşte toate condiţiile specifice menţionate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populaţie, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislaţia în domeniul egalităţii de şanse, dezvoltării durabile, achiziţiilor publice, informării şi publicităţii şi ajutorului de stat (politici europene şi teme orizontale[4])
	- Proiectul pentru care se solicită finanţare din POS Mediu nu beneficiază de finanţare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanţări)
	- Proiectul respectă prevederile legislaţiei naţionale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
	- Terenurile aferente investiţiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităţilor publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului
Evaluarea relevanţei şi maturităţii	**Relevanţa proiectului** - reflectată în contribuţia la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu şi concordanţa cu strategia naţională şi/sau regională relevantă şi, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populaţie beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislaţia comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare[5] (definirea clară a obiectivelor şi activităţilor proiectului, strategie/plan de achiziţii, plan financiar, avize/acorduri/autorizaţii, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.2.1.12 Indicatori de monitorizare şi evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Număr de sisteme integrate de management al deşeurilor nou create la nivel judeţean/regional (număr)	0	2006	0	0		15		25			30
Depozite de deşeuri vechi închise în zonele rurale (mici) – număr	0	2006	0	0		750		1.250			1.500
Depozite de deşeuri municipale vechi închise în zonele urbane (număr)	17	2006	17	17		60		110			150
Indicatori de rezultat ("result")											
Populaţie care beneficiază de sisteme îmbunătăţite de management al deşeurilor (milioane loc.)	0	2006	0	0		4		6			8

[4] *Idem nota subsol 1*
[5] *Idem nota subsol 2*

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Sisteme noi de management al deşeurilor	0	2006									
Sisteme extinse de management al deşeurilor (nr.)											
Depozite de deşeuri (vechi, neconforme) în zonele rurale (mici), închise (nr.)	0	2006	0	0		750		1.250			1.500
Depozite de deşeuri municipale (vechi), în zonele urbane, închise (nr.)	17	2006	17	17		60		110			150
Populaţie care beneficiază de implementarea măsurilor - managementul deşeurilor (nr.)	0	2006	0	0		4.000.000		6.000.000			8.000.000

Indicatori de mediu

- suprafaţa de teren curăţată de deşeuri (ha/km^2);
- cantitatea de deşeuri reciclată (tone);
- cantitatea de deşeuri separată (tone);
- cantitatea de deşeuri valorificată pentru a fi reutilizată (tone);
- procentul de conectare a populaţiei la servicii de salubritate (%);
- volumul deşeurilor solide depozitate în depozite ecologice;
- monitorizare ecologică (da/nu).

II.2.1.13 Teme orizontale

- **Dezvoltarea durabilă**

Investiţiile realizate în cadrul acestei axe prioritare vor contribui la asigurarea unui management durabil şi eficient al deşeurilor. Acestea vor reduce cantitatea de deşeuri depozitată şi vor creşte procentajul de materii prime valorificate. Serviciile de colectare a deşeurilor vor fi de asemenea extinse în zone rurale, oferind condiţii de trai adecvate pentru locuitorii acestor zone.

Fiecare proiect de investiţii va fi supus unui studiu de evaluare a impactului asupra mediului, conform legislaţiei naţionale aplicabile.

- **Egalitatea de şanse**

Proiectele de investiţii efectuate în cadrul axei prioritare vor genera noi locuri de muncă, în special în faza de construcţii montaj a obiectivului de investiţii. Locurile de muncă respective vor fi accesibile tuturor categoriilor sociale, inclusiv grupurilor vulnerabile.

Sistemele integrate de management al deşeurilor vor deservi întreaga populaţie, o atenţie specială acordându-se spre zonele cu populaţie defavorizată, în special populaţiei de etnie romă.

II.2.1.14 Ajutorul de stat

Operațiunile incluse în Axa Prioritară nu se supun prevederilor Articolului 87 (1) din Tratatul CE.

Serviciile publice finanțate în cadrul acestei axe se supun reglementărilor privind serviciile economice de interes general, conform Deciziei CE nr. 2005/842/CE şi îndeplinesc criteriile Altmark, pentru că:

1. Activitățile reprezintă un serviciu de interes economic general; conform legislației româneşti în vigoare (Legea nr. 51/2006 pentru serviciile publice locale şi Legea nr. 101/2006 pentru serviciile locale de salubritate), serviciile de deşeuri sunt obligații de prestări servicii publice.
2. Parametrii pentru compensarea costurilor serviciilor publice sunt obiectivi, transparenți şi sunt stabiliți în avans prin contractele semnate între autoritățile locale şi operatorii de servicii de deşeuri.
3. Supra-compensările sunt excluse deoarece normele metodologice de calcul a tarifelor prevăzute de legislația românească se aplică şi operatorilor din sectorul privat şi celor din sectorul public (Ordinul nr. 65/2007 al Agenției Naționale pentru Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală privind aprobarea Metodologiei de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor/tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă şi de canalizare), în timp ce autoritatea națională de reglementare autorizează tarifele.
4. Beneficiarii operațiunilor din cadrul POS Mediu sunt autoritățile locale care dețin infrastructura, iar operatorii activităților de deşeuri (operatorii de salubritate) sunt selectați prin achiziție publică.

Având în vedere cele mai sus menționate, precum şi prevederile Art. 55 paragraful 6 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006/EC, proiectele din cadrul acestei axe prioritare nu se supun regulilor pentru ajutorul de stat în sensul Articolului 87 din Tratat şi astfel metoda determinării deficitului de finanțare (financing gap) pentru stabilirea contribuției UE este aplicabilă.

II.2.1.15 Clasificarea intervențiilor

- **Tema Prioritară**

Cod	Tema Prioritară
	Protecția mediului şi prevenirea riscurilor
44	Managementul deşeurilor menajere şi industriale

- **Forma de finanțare**

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tip de teritoriu
00	Nu se aplică
01	Urban
05	Zone rurale (*altele decât zonele montane, insule sau zone slab sau foarte slab populate*)

II.2.1.16 Organismele intermediare

Organismele Intermediare pentru POS Mediu sunt organizate la nivel regional, ca direcții distincte, şi sunt în subordinea MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galați pentru Regiunea Sud-Est
- OI Pitești pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timișoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest
- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI București pentru Regiunea București-Ilfov

II.2.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin "Unitatea de Plată".

II.2.2 Domeniul major de intervenție 2.2. Reabilitarea siturilor contaminate istoric

II.2.2.1. Descriere

Din cauza activităților economice desfășurate în trecut fără luarea în considerare a aspectelor de protecție a mediului, urmate de încetarea activităților "coloșilor" industriali, România a moștenit un mare număr de situri contaminate care afectează calitatea aerului și a apei, cauzând degradarea mediului pe suprafețe întinse de teren.

În România, aproximativ 900.000 ha au fost afectate în mod diferit de diverse tipuri de poluanți. În general, după 1989, poluarea solurilor s-a mai redus, fie datorită diminuării cantităților de fertilizanți și pesticide utilizate, reducerii emisiilor de noxe, sau închiderii anumitor unități industriale și agricole.

Aceste situri ridică anumite probleme legate în principal de situația juridică incertă a terenurilor, cauzate de următoarele aspecte:

- anumite facilități pentru depozitarea deșeurilor industriale au aparținut și au fost folosite de unități economice în care statul a deținut majoritatea acțiunilor și care și-au încetat în prezent activitatea;
- o serie de facilități pentru depozitarea deșeurilor industriale care și-au depășit capacitatea au fost folosite de către unități economice care ulterior s-au privatizat, însă noul proprietar nu a preluat și obligațiile legate de remedierea poluării provocate de facilitățile pentru deșeuri;
- facilitatea a fost abandonată și/sau proprietarul a dat faliment.

Multe dintre aceste situri sunt abandonate, nefolosite sau au un risc sporit pentru mediu și pentru sănătatea oamenilor. În același timp, pentru dezvoltarea durabilă a țării, este necesar ca aceste terenuri să fie reabilitate și folosite în alte scopuri publice sau în scopuri economice.

Se preconizează realizarea de investiții pentru reabilitarea *zonelor poluate istoric* în regiunile cele mai afectate, pentru a reduce impactul negativ asupra mediului și asupra sănătății umane.

În acest scop, MM pregătește, în baza unui studiu pilot întreprins în 2005, o metodologie pentru identificarea zonelor poluate istoric și pentru realizarea unei analize a riscurilor. Prioritizarea zonelor contaminate inventariate la nivel național este realizată cu sprijin PHARE.

Câteva proiecte pilot de închidere/reabilitare a **siturilor contaminate istoric** cu impact ecologic semnificativ sunt preconizate pentru finanțare prin acest domeniu major de intervenție. Aceasta reprezintă prima fază din strategia pe termen lung care are ca scop valorificarea zonelor afectate, în vederea derulării unor investiții publice viitoare sau a utilizării economice ori pur și simplu pentru reabilitarea peisajului. În această perioadă de programare, proiectele pilot ce vor primi asistență financiară vor fi selectate pe baza strategiei pentru situri contaminate, în curs de elaborare.

Obiective

- *Reducerea numărului de situri contaminate istoric*

II.2.2.2. Activități eligibile orientative

- Reabilitarea și ecologizarea terenurilor prin utilizarea măsurilor adecvate pentru categorii specifice de situri contaminate;
- Asistență tehnică pentru pregătirea de proiecte, studii de opțiuni, management și supervizare și publicitate.

II.2.2.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale cu modificările și completările ulterioare, cât și în Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu" 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestui domeniu major de intervenție, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	**Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR**	**Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006**
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru amenajarea terenului Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului	Cheltuieli pentru clădiri și construcții (cod SMIS 20)	Clădiri și construcții

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	**Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR**	**Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006**
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații Cheltuieli pentru organizarea de șantier Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar		
Cheltuieli pentru investiția de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente și utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente și utilaje
Cheltuieli diverse și neprevăzute	Cheltuieli diverse și neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanță	Cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	Asistență tehnică
Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instutuționale a beneficiarului	Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instutuționale a beneficiarului (cod SMIS 200)	
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	
Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităților de audit pentu proiect (cod SMIS 53)	
Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii	Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului (cod SMIS 201)	
Cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare și publicitate pentru proiect, care rezultă din obligația beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului (cod SMIS 57)	
Cheltuieli pentru asistență tehnică	Cheltuieli pentru supervizare pe parcursul implementării (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)	Taxe și impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.2.2.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.2.2.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	0	0	0	0	0	0	0
2009	24.841.817	19.873.454	4.471.527	496.836	0	4.968.363	0
2010	21.115.545	16.892.436	3.800.798	422.311	0	4.223.109	0
2011	33.024.712	26.419.770	5.944.448	660.494	0	6.604.942	0
2012	42.472.653	33.978.122	7.645.078	849.453	0	8.494.531	0
2013	55.273.032	44.218.425	9.949.146	1.105.461	0	11.054.607	0
TOTAL	**176.727.759**	**141.382.207**	**31.810.997**	**3.534.555**	**0**	**35.345.552**	**0**

** Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari*

II.2.2.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile	98% (80% FEDR + 18% buget de stat)
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	2%
Contribuția comunitară (FEDR) la finanțarea acordată (se calculează ca procent din valoarea maximă a finanțarii acordate, adică 80% din 98%)	81,63%
Contribuție națională la finanțarea acordată (buget de stat)	18,37%

*La nivel de proiect

II.2.2.7 Categorii de beneficiari eligibili

Autorități ale administrației publice locale (Consilii Județene, Consilii Locale)

II.2.2.8 Grupuri țintă/Zone țintă

Nu se aplică.

II.2.2.9 Perioada orientativă de depunere a proiectelor

Prima sesiune de transmitere a propunerilor va fi organizată după elaborarea strategiei pentru zone contaminate.

II.2.2.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Solicitarea pentru depunerea de propuneri de proiecte se va face după pregătirea strategiei naționale privind zonele contaminate.

O Strategie Națională pentru situri contaminate este pregătită cu sprijin extern (investigații și analize complexe sunt necesare, dată fiind marea varietate de probleme, multiplele categorii de situri contaminate ce trebuie evaluate, factorii implicați, prioritizarea investițiior necesare).

II.2.2.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteriu
Eligibilitate	**Eligibilitatea solicitantului**
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale[6])
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
	- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului
Evaluarea relevanței și maturității	**Relevanța proiectului** - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare[7] (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.2.2.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori Program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Proiecte pilot pentru reabilitarea siturilor contaminate istoric (nr.)	0	2006	0	0	0	2		3			5

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Suprafața reabilitată -situri contaminate istoric (ha)	0	2006									

[6] *Idem nota subsol 1*
[7] *Idem nota subsol 2*

Indicatori de mediu

- Suprafața reabilitată (ha)

II.2.2.13 Teme orizontale

- **Dezvoltarea durabilă**

Investițiile realizate în cadrul acestui domeniu major de intervenție vor avea un impact pozitiv asupra calității mediului. Calitatea solului şi a pânzei freatice se vor îmbunătăți în urma reabilitării siturilor contaminate.

Fiecare proiect de investiție va fi supus unui studiu de evaluare a impactului asupra mediului, conform legislației naționale aplicabile.

- **Egalitatea de şanse**

Proiectele de investiții realizate în cadrul acestui domeniu de intervenție vor genera noi locuri de muncă. Locurile de muncă respective vor fi accesibile tuturor categoriilor sociale.

II.2.2.14 Ajutorul de stat

Operațiunile incluse în acest Domeniu Major de Intervenție nu reprezintă ajutor de stat conform prevederilor Articolului 87 (1) din Tratatul CE, dacă proprietarul sitului este o autoritate publică.

II.2.2.15 Clasificarea intervențiilor

- **Tema Prioritară**

Cod	Tema Prioritară
	Protecția mediului şi prevenirea riscurilor
50	Reabilitarea siturilor industriale şi a solurilor contaminate

- **Forma de Finanțare**

Cod	Forma de Finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
01	Urban
05	Zone rurale (*altele decât zonele montane, insule sau zone slab sau foarte slab populate*)
00	Nu se aplică

II.2.2.16 Organismele intermediare

OI-urile pentru POS Mediu sunt organizate la nivel regional, ca direcții distincte, şi sunt în subordinea MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galați pentru Regiunea Sud-Est
- OI Pitești pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timişoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest

- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI Bucureşti pentru Regiunea Bucureşti-Ilfov.

II.2.2.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare şi Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin "Unitatea de Plată".

II.3. Axa prioritară 3 „Reducerea poluării şi diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea şi reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea ţintelor de eficienţă energetică în localităţile cele mai afectate de poluare"

II.3.1 Domeniul major de intervenţie 3.1. Reabilitarea sistemelor urbane de încălzire în zonele fierbinţi (hot-spot)

II.3.1.1. Descriere

Reducerea emisiilor poluante în atmosferă rămâne un domeniu în care sunt necesare investiţii substanţiale, în ciuda îmbunătăţirii semnificative a calităţii aerului după anul 1990 când s-a înregistrat un declin economic, iar marii poluatori au fost închişi.

În multe aglomerări urbane, sistemele de încălzire urbană sunt principala sursă de poluare, din cauza technologiilor învechite şi a lipsei investiţiilor pe termen lung. Acestea sunt foarte poluante pentru mediu şi reprezintă o ameninţare pentru sănătatea populaţiei.

Aşa cum se prevede în Strategia Naţională pentru Energie, România este încă în mod semnificativ dependentă de combustibilii tradiţionali precum păcura, cărbunele (46%) şi gazele naturale (39%), utilizate pentru a furniza populaţiei din marile aglomerări servicii de încălzire şi apă caldă.

În concordanţă cu Strategia naţională pentru încălzire, 52% din populaţia urbană beneficiază de servicii centralizate de încălzire şi va fi conectată la sisteme centralizate pe termen mediu/lung. Acest lucru este cauzat de creşterea preţului la gaz natural; astfel, centralele private, care utilizează în cele mai multe cazuri gaz natural – care este mai puţin poluant decât combustibilii tradiţionali – nu sunt accesibile pentru o mare parte a populaţiei urbane.

Sistemele municipale de încălzire aparţin unităţilor administrativ teritoriale şi sunt gestionate de administraţia publică locală care este responsabilă pentru furnizarea de energie termică pentru populaţie.

România a obţinut perioade de tranziţie până în 2013, respectiv 2017 pentru reducerea emisiilor de dioxid de sulf, oxizi de azot şi pulberi pentru anumite instalaţii ce intră sub incidenţa Directivei nr. 2001/80/EC privind reducerea emisiilor provenind de la instalaţiile mari de ardere (IMA).

Pentru a îndeplini angajamentele de aderare, o atenţie deosebită va fi acordată activităţilor pentru modernizarea instalaţiilor mari de ardere care vizează reduceri semnificative ale emisiilor de SO_2, NO_x şi pulberi, contribuind astfel la implementarea acquis-ului comunitar pentru calitatea aerului şi controlul poluării industriale, pentru care România a cerut perioade de tranziţie.

În cadrul acestei axe de prioritate, acţiunile finanţate preconizează reducerea impactului negativ asupra mediului şi sănătăţii umane, în acele aglomerări urbane cel mai grav poluate de sisteme urbane de încălzire învechite. Investiţiile se vor baza pe o strategie regională de încălzire pe termen mediu/lung ce trebuie să includă şi o evaluare a opţiunii de a înlocui sistemul urban de încălzire cu sisteme locale alternative de încălzire la scară redusă.

O atenţie deosebită va fi acordată modernizării centralelor termice, pentru a reduce emisiile de SO_2, NO_x şi pulberi, progresând astfel în implementarea Directivelor din sectorul controlul poluării industriale pentru care România a solicitat perioade de tranziţie. POS Mediu sprijină

finanțarea Instalațiilor Mari de Ardere (IMA) deținute de autoritățile locale, funcționale în cadrul sistemelor municipale de încălzire cu scopul reducerii emisiilor de gaze la nivelul instalației, precum și cu scopul îmbunătățirii eficienței energetice la nivel de instalație și rețea de distribuție, prin retehnologizarea și reducerea pierderilor de apă caldă. Activitățile de investiții se bazează pe studii de opțiuni specifice care analizează aplicarea celei mai eficiente soluții din punct de vedere financiar și de mediu. Măsurile de eficiență energetică se vor axa pe reabilitarea sistemelor de distribuție, în conformitate cu politica guvernamentală a României.

Nu în ultimul rând, în conformitate cu abordarea integrată a aspectelor de protecția mediului, în cadrul acestei axe prioritare proiectele pot include investiții în vederea îmbunătățirii managementului deșeurilor lichide și solide provenind de la sistemele de încălzire urbană în strânsă legătură cu investițiile pentru reducerea poluării aerului (în mod particular, reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă).

Obiective

- *Reducerea efectelor schimbărilor de climatice și reducerea emisiilor de poluanți proveniți de la sistemele de încălzire urbană în localitățile cele mai afectate de poluare;*
- *Ameliorarea nivelului minim de concentrație a poluanților în localitățile vizate;*
- *Îmbunătățirea sănătății populației în localitățile afectate.*

II.3.1.2. Activități eligibile orientative

- Introducerea BAT (cele mai bune tehnici disponibile) pentru reducerea emisiilor de SO_2, NO_x și pulberi;
- Reabilitarea boilerelor și a turbinelor;
- Introducerea unui sistem îmbunătățit de contorizare;
- Reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă neconforme;
- Reabilitarea rețelelor de distribuție a apei calde și a căldurii (inclusiv reproiectarea rețelelor dacă acest lucru este justificat din motive de cost–eficiență);
- Asistență tehnică pentru pregătirea proiectului, elaborarea studiilor de opțiuni, managementul, supervizarea lucrărilor și publicitatea proiectului, inclusiv campanii de conștientizare a publicului.

II.3.1.3. Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu" 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile acceptate de Autoritatea de Management pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	**Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR**	**Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006**
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	**Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR**	**Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006**
Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale şi a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare şi asistenţă tehnică		
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziţie	Cheltuieli aferente pregătirii documentaţiei de licitaţie, organizării şi derulării procedurilor de achiziţie (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru amenajarea terenului Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecţia mediului şi aducerea la starea iniţială Cheltuieli pentru asigurarea utilităţilor necesare obiectivului Cheltuieli pentru investiţia de bază – cheltuieli pentru construcţii şi instalaţii Cheltuieli pentru organizarea de şantier Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste şi predare la beneficiar	Cheltuieli pentru clădiri şi construcţii (cod SMIS 20)	Clădiri şi construcţii
Cheltuieli pentru investiţia de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice şi funcţionale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj şi echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente şi utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente şi utilaje
Cheltuieli diverse şi neprevăzute	Cheltuieli diverse şi neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanţă	Cheltuieli pentru consultanţă şi asistenţă tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	Asistenţă tehnică
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcţionării unităţilor de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	
Cheltuieli aferente achiziţiei serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităţilor de audit pentru proiect (cod SMIS 53)	
Cheltuieli pentru informarea şi publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare şi publicitate pentru proiect, care rezultă din obligaţia beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conştientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conştientizare a publicului (cod SMIS 57)	

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru asistență tehnică	Cheltuieli de supervizare pe parcursul implementării proiectului (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementarii
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri şi autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri şi autorizații (cod SMIS 06)	Taxe şi impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.3.1.4. Folosirea finanțării încrucişate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.3.1.5. Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FC)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	38.967.558	19.483.779	17.535.401	1.948.378	0	19.483.779	0
2009	66.244.848	33.122.424	29.810.182	3.312.242	0	33.122.424	0
2010	90.092.994	45.046.497	40.541.847	4.504.650	0	45.046.497	0
2011	75.813.254	37.906.627	34.115.964	3.790.663	0	37.906.627	0
2012	70.299.562	35.149.781	31.634.803	3.514.978	0	35.149.781	0
2013	117.119.072	58.559.536	52.703.582	5.855.954	0	58.559.536	0
TOTAL	**458.537.288**	**229.268.644**	**206.341.779**	**22.926.865**	**0**	**229.268.644**	0

** Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte şi categoriile de beneficiari*

II.3.1.6. Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile**	95% (50% FC + 45% buget de stat)
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	5%
Contribuția comunitară (FC) la finanțarea acordată (se calculează ca procent din valoarea maximă a finanțarii acordate, adică 50% din 95%)	52,63%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată (buget de stat)	47,37%

*La nivel de proiect

**Costul total eligibil se stabileşte în conformitate cu prevederile Art. 55 al Regulamentului General nr. 1083/2006: *cheltuielile eligibile aferente proiectelor generatoare de venituri nu vor* depăşi valoarea curentă a costului investiției din care se scade valoarea curentă a venitului net estimat a se obține prin funcționarea investiției pe o anumită perioadă. Pentru proiectele eligibile din cadrul acestei axe prioritare, perioada de referință este de 30 ani.

II.3.1.7. Categorii de beneficiari eligibili

Autorități ale administrației publice locale din localitățile selectate

Etapa de pre-selecție a potențialilor beneficiari a vizat evaluarea a **25 de municipalități** care, potrivit POS Mediu, au fost considerate ca fiind eligibile pentru accesarea finanțării în cadrul Axei Prioritare 3 a acestui program. Aspectele evaluate s-au referit atât la proiectul propus, cât și la organizarea și funcționarea serviciului de termoficare în municipalitățile respective.

Criteriile utilizate în evaluare au vizat în primul rând, **relevanța CET pentru obiectivele specifice ale POS Mediu** - Axa Prioritara 3 (CET cu impact negativ semnificativ asupra calității aerului) și, în al doilea rând, **contribuția la îndeplinirea obligațiilor pe care România și le-a asumat prin Tratatul de Aderare** (astfel, au fost avute în vedere acele centrale de termoficare care au termenul limită pentru conformare cu cerințele Directivei privind limitarea emisiilor de poluanți care provin de la instalațiile mari de ardere dincolo de decembrie 2009) și, nu în ultimul rând, **maturitatea propunerilor de proiect**.

II.3.1.8. Grupuri țintă/Zone țintă
Nu se aplică.

II.3.1.9. Perioadă orientativă de depunere a proiectelor
2009-2013

II.3.1.10. Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Cerere de proiecte pe bază de listă de proiecte eligibile. Proiectele sunt incluse în Anexa 1 la Raportul Anual de Implementare. Această anexă este actualizată periodic și prezentată Comitetului de Monitorizare în cadrul reuniunilor bianuale. Toate proiectele planificate vor fi aprobate când vor îndeplini criteriile de eligiblitate și evaluare/selecție aprobate de către Comitetul de monitorizare.

II.3.1.11. Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteriu
Eligibilitate	**Eligibilitatea solicitantului**
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operatiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale[8])
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
	- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului

[8] *Idem nota subsol 1*

	Criteriu
Evaluarea relevanței și maturității	**Relevanța proiectului** - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare[9] (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.3.1.12. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Sisteme de încălzire centrală reabilitate (număr)	0	2006	0	0		3		8			8
Studii de opțiuni elaborate (număr)	0	2006	0	0		8		15			15
Indicatori de rezultat ("result")											
Localități în care calitatea aerului este îmbunătățită ca urmare a sistemelor de încălzire reabilitate (număr)	0	2006	0	0		3		8			8
Reducerea emisiilor de SO_2 provenite de la sistemele de încălzire urbană, ca urmare a intervențiilor în cadrul POS Mediu (tone)	80.000	2003	80.000	80.000		55.000		15.000			15.000
Reducerea emisiilor de NOx provenite de la sistemele de încălzire urbană, ca urmare a intervențiilor în cadrul POS Mediu (tone)	7.000	2003	7.000	7.000		5.900		4.000			4.000

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Sisteme de încălzire centrală reabilitate (nr.)		2006		1							

[9] *Idem nota subsol 2*

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Proiecte pentru îmbunătăţirea calităţii aerului (nr.)	0	2006									
Indicatori de rezultat ("result")											
Localităţi în care calitatea aerului este îmbunătăţită (nr.)	0	2006	0	0	0			3			8
Reducerea emisiilor de SO2 (t)	0	2006	0	0	0						
Reducerea emisiilor de NOx (t)	0	2006	0	0	0						
Capacitate termică reabilitată (MWth)	0	2006	0	0	0						
Populaţie care beneficiază de îmbunătăţirea calităţii aerului (nr.)	0	2006	0	0	0						

Indicatori de mediu

- Creşterea eficienţei energetice în sistemele de încălzire (%);
- Reducerea emisiilor atmosferice – NO_x, SO_2, COV, PM10 (%).

II.3.1.13 Teme orizontale

- **Dezvoltarea durabilă**

Investiţiile realizate în cadrul acestei axe prioritare vor duce la îmbunătăţirea calităţii aerului şi vor avea efecte pozitive asupra sănătăţii locuitorilor din zona urbană.

Fiecare proiect de investiţii este supus evaluării impactului său asupra mediului conform legislaţiei naţionale în domeniu.

- **Egalitatea de şanse**

Proiectele de investiţie efectuate în cadrul axei prioritare vor genera noi locuri de muncă, în special în faza de construcţii – montaj al obiectivului de investiţii. Locurile de muncă respective vor fi accesibile tuturor categoriilor sociale, inclusiv pentru grupurile vulnerabile. Se va încerca recrutarea angajaţilor din rândul categoriilor defavorizate.

II.3.1.14 Ajutorul de stat

Activităţile incluse în această Axă Prioritară nu reprezintă ajutor de stat conform prevederilor Articolului 87 (1) din Tratatul CE. Beneficiarii proiectelor sunt autorităţile locale care coordonează serviciul/operatorii de termoficare. În plus, operatorii serviciilor de încălzire urbană vor fi selectaţi pe baze transparente, cu respectarea legislaţiei în domeniul achiziţiilor publice.

Serviciile publice finanţate în cadrul acestei axe se supun reglementărilor privind serviciile economice de interes general, conform Deciziei CE nr. 2005/842/CE şi îndeplinesc criteriile Altmark.

Având în vedere cele mai sus menţionate, precum şi prevederile Art. 55 paragraful 6 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006, proiectele din cadrul acestei axe prioritare nu se supun

regulilor pentru ajutorul de stat în sensul Art. 87 din Tratat şi, astfel, metoda determinării deficitului de finanţare (financing gap) pentru stabilirea contribuţiei UE este aplicabilă.

II.3.1.15 Clasificarea intervenţiilor

- **Tema Prioritară**

Cod	Tema Prioritară
	Protecţia mediului şi prevenirea riscurilor
43	Eficienţa energetică, co-generarea, managementul energetic
47	Calitatea aerului

- **Forma de Finanţare**

Cod	Forma de Finanţare
01	Asistenţă nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
01	Urban

II.3.1.16 Organismele intermediare

OI-urile pentru POS Mediu sunt stabilite la nivel regional şi sunt subordonate MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galaţi pentru Regiunea Sud-Est
- OI Piteşti pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timişoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest
- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI Bucureşti pentru Regiunea Bucureşti-Ilfov

II.3.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăţilor către beneficiari

Autoritatea de Certificare şi Plată din cadrul Ministerului Finanţelor Publice, prin "Unitatea de Plată".

II.4. Axa prioritară 4 "Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii"

II.4.1 Domeniul major de intervenție 4.1. Dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management în vederea protejării biodiversității și Natura 2000

II.4.1.1. Descriere

Scopul acestui domeniu de intervenție este de a sprijini conservarea biodiversității și a naturii prin acțiuni de dezvoltare a cadrului de management pentru ariile protejate, inclusiv pentru siturile Natura 2000. Astfel, vor fi finanțate activități care au ca scop asigurarea stării de conservare favorabilă a biodiversității, precum și dezvoltarea infrastructurii pentru ariile naturale protejate. Creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește protecția mediului și comportamentul prietenos pentru mediu – ca bază pentru dezvoltarea durabilă – sunt, de asemenea, elemente cheie luate în considerare.

Pentru dezvoltarea cadrului de management și administrare a ariilor naturale protejate, este necesară inițierea și/sau derularea unor importante acțiuni, cum ar fi: îmbunătățirea/înființarea structurilor administrative adecvate, consolidarea capacității instiuțuționale a administrațiilor existente, dezvoltarea/revizuirea planurilor de management pentru ariile protejate, realizarea infrastructurii specifice (birouri administrative, centre de vizitare și alte infrastructuri de vizitare), dezvoltarea studiilor specifice, inventariere, hărți, campanii de conștientizare pentru comunitățile locale privind importanța dezvoltării durabile a acestor zone.

Întărirea sistemului instituțional în scopul asigurării controlului, aplicării legislației și asigurării unei capacități instituționale suficiente pentru pregătirea și implementarea planurilor de management reprezintă o necesitate. Scopul este de a asigura un management eficient al ariilor naturale protejate, stopând astfel degradarea biodiversității și a resurselor naturale.

Această axă prioritară va contribui la conformarea cu Directivele Păsări și Habitate, în strânsă legătură cu înființarea rețelei Natura 2000.

Se vor finanța acțiuni privind delimitarea în spațiu (bornarea) și zonarea ariilor protejate (rezervație, priorități pentru conservare, utilizare restrânsă și utilizare generală), inventariere (caracteristici naturale și informații socio-economice), instrumente și măsuri de planificare, management și monitorizare a habitatelor (planuri, studii, echipamente), investiții în infrastructură pentru refacerea habitatelor și speciilor și în infrastructura pentru accesul public, observatoare etc.

În strânsă legătură cu obiectivul general de conservare a naturii, este prevăzut, de asemenea, sprijin pentru întărirea capacității instituționale a Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate (ANAP). Este nevoie de un sprijin financiar considerabil pentru dezvoltarea capacității financiare, administrative și profesionale a Agenției. Funcționarea acestei Agenții la nivelul cerințelor impuse de legislația în domeniu este o premisă majoră pentru asigurarea unei strategii și politici pe termen lung, coerente privind conservarea naturii, în special pentru asigurarea unui management eficient al rețelei Natura 2000.

Planurile de management trebuie concepute astfel încât să îmbunătățească managementul ariilor naturale protejate. Planurile de management vor defini zonele protejate precum și zonele în care anumite activități pot fi realizate și de asemenea vor asigura măsurile specifice conservării naturii.

Implementarea acțiunilor stabilite în Planurile de Management va contribui la îndeplinirea măsurilor necesare pentru protecția habitatelor și speciilor și va rezulta în conservarea și protecția biodiversității.

Obiective

- *Conservarea diversității biologice, a habitatelor naturale, a speciilor de floră și faună sălbatică*
- *Asigurarea managementului eficient al ariilor protejate, inclusiv Natura 2000*

II.4.1.2. Activități eligibile orientative

- Asistență pentru pregătirea/revizuirea planurilor de management, de studii științifice, inventariere, cartografiere;
- Instruire și întărirea capacității instituționale a organismelor de management ale siturilor Natura 2000 și ale ariilor protejate;
- Proiecte de restaurare ecologică a habitatelor și speciilor;
- Construirea și îmbunătățirea infrastructurii ariilor protejate naționale și a siturilor Natura 2000 (construirea de centre de informare și panouri de informare, managementul riscului – prevenirea și controlul incendiilor, etc);
- Sprijinirea biodiversității: reducerea impactului infrastructurii asupra speciilor afectate de fragmentarea peisajului (realizarea de măsuri concepute pentru a depăși barierele pe râuri și autostrăzi);
- Stabilirea de sisteme de monitorizare pentru siturile Natura 2000 și ariile protejate inclusiv infrastructura și echipamentul pentru monitorizarea stadiului de conservare a habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună;
- Pregătirea materialelor de informare și publicitate și de conștientizare pentru ariile protejate și siturile Natura 2000;
- Achiziționarea de teren cu o valoare semnificativă din punct de vedere al biodiversității cu scopul ca acesta să devină proprietate publică a statului.

II.4.1.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu" 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)
Cheltuieli pentru obținerea terenului, conform obiectivelor de investiții și lucrărilor de intervenții	Cheltuieli pentru obținerea/achiziția de teren (cod SMIS 01)
Cheltuieli pentru amenajarea terenului	Cheltuieli pentru amenajarea terenului (cod SMIS 02)
Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială	Cheltuieli pentru amenajări pentru protecția mediului (cod SMIS 03)
Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului	Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiție (cod SMIS 04)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații	Cheltuieli pentru investiția de bază – construcții și instalații (cod SMIS 08)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice	Cheltuieli pentru investiția de bază – montaj utilajele tehnologice (cod SMIS 09)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj	Cheltuieli pentru investiția de bază – utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj (cod SMIS 10)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport	Cheltuieli pentru investiția de bază – utilaje fără montaj și echipamente de transport (cod SMIS 11)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru dotări	Cheltuieli pentru investiția de bază – dotări (cod SMIS 12)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru investiția de bază – active necorporale (cod SMIS 13)
Cheltuieli pentru organizare de șantier	Cheltuieli privind organizarea de șantier (cod SMIS 14)
Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar	Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar (cod SMIS 17)
Cheltuieli diverse și neprevăzute	Cheltuieli diverse și neprevăzute (cod SMIS 16)
Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii	Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului (cod SMIS 201)
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unitaăților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)
Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuilei aferente activităților de audit pentu proiect (cod SMIS 53)
Cheltuieli pentru informare și publicitate – cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare și publicitate pentru proiect, care rezultă din obligația beneficiarului (cod SMIS 55)
Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului (cod SMIS 57)
Cheltuieli pentru asistență tehnică Cheltuieli pentru consultantă	Cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)
Cheltuieli pentru implementarea măsurilor de reducere a riscurilor în ariile naturale protejate	Cheltuieli pentru implementarea măsurilor de reducere a riscurilor în ariile naturale protejate (cod SMIS 204)
Cheltuieli pentru reconstrucția, reducerea sau oprirea declinului stării de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar/național sau menținerea acestora într-o stare favorabilă	Cheltuieli pentru reconstrucția, reducerea sau oprirea declinului stării de conservare a habitatelor și speciilor (cod SMIS 205)
Cheltuieli pentru realizarea de lucrări de reducere a fragmentării habitatelor	Cheltuieli pentru realizarea de lucrări de reducere a fragmentării habitatelor (cod SMIS 206)
Cheltuieli privind implementarea măsurilor specifice de conservare a habitatelor și speciilor	Cheltuieli privind implementarea măsurilor specifice de conservare a habitatelor și speciilor (cod SMIS 207)
Cheltuieli de asistență tehnică și instruire pentru proiectele de biodiversitate și protecția naturii	Cheltuieli pentru asistență tehnică și instruire pentru proiectele de biodiversitate și protecția naturii (cod SMIS 208)
Cheltuieli generale de administrație aferente desfășurării activității personalului implicat în managementul proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli generale de administrație (cod SMIS 56)

II.4.1.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Dacă este necesar, finanțarea încrucișată a proiectului (cum este definită în art. 34(2) al Regulamentului Consiliului nr. 1083/2006) poate fi utilizată în cadrul acestei axe prioritare pentru activități care țin de domeniul de intervenție al Fondului Social European. Operațiunile eligibile în acest domeniu de intervenție sunt legate de activitățile de instruire. Activitățile respective vor fi necesare unei implementări de succes ale operațiunilor de finanțare FEDR. Cheltuielile de tip FSE nu vor depăși 10% din contribuția FEDR la proiect.

II.4.1.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	3.979.530	3.183.624	795.906	0	0	795.906	0
2008	20.295.603	16.236.482	4.059.121	0	0	4.059.121	0
2009	20.701.515	16.561.212	4.140.303	0	0	4.140.303	0
2010	35.192.576	28.154.061	7.038.515	0	0	7.038.515	0
2011	43.075.713	34.460.570	8.615.143	0	0	8.615.143	0
2012	43.937.228	35.149.782	8.787.446	0	0	8.787.446	0
2013	47.803.702	38.242.962	9.560.740	0	0	9.560.740	0
TOTAL	**214.985.867**	**171.988.693**	**42.997.174**	**0**	**0**	**42.997.174**	0

- *Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari*

II.4.1.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile	• 80% (FEDR) pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat şi ai bugetelor fondurilor speciale şi entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate intregral din bugetele acestora • 100% (80% FEDR + 20% buget de stat) pentru celelalte categorii de beneficiari
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	• 20% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat şi ai bugetelor fondurilor speciale şi entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora • 0% pentru celelalte categorii de beneficiari
Contribuția comunitară (FEDR) la finanțarea acordată	• 100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat şi ai bugetelor fondurilor speciale şi entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora. • 80% pentru celelalte categorii de beneficiari
Contribuție publică națională la finanțarea acordată (buget de stat)	• 0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat şi ai bugetelor fondurilor speciale şi entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora. • 20% pentru celelalte categorii de beneficiari

*La nivel de proiect

II.4.1.7 Categorii de beneficiari eligibili

- Administratorii sau custozii ariilor protejate;
- Agenția Națională pentru Ariile Naturale Protejate – ANAP;
- Administrația Rezervației Biosferei „Delta Dunării";
- Autorități ale administrației publice centrale şi locale,
- ONG-uri;
- institute de cercetare;
- universități;
- muzee.

Pentru acele arii protejate fără administrator, responsabilitățile privind managementul aparțin ANAP sau Agențiilor pentru Protecția Mediului.

II.4.1.8 Grupuri/Arii țintă

Ariile țintă sunt ariile naturale protejate

II.4.1.9 Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2007-2013

II.4.1.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere deschisă de proiecte cu termen limită

II.4.1.11 Criteriile de eligibilitate şi evaluare/selecţie

	Criteriu
Eligibilitate	**Eligibilitatea solicitantului**
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menţionată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplineşte toate condiţiile de natură instituţională, legală şi financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenţei - proiectul se încadrează în categoriile de operaţiuni/activităţi menţionate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 şi 31.12.2015
	- Proiectul îndeplineşte toate condiţiile specifice menţionate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populaţie, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislaţia în domeniul egalităţii de şanse, dezvoltării durabile, achiziţiilor publice, informării şi publicităţii şi ajutorului de stat (politici europene şi teme orizontale[10])
	- Proiectul pentru care se solicită finanţare din POS Mediu nu beneficiază de finanţare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanţări)
	- Proiectul respectă prevederile legislaţiei naţionale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
	- Terenurile aferente investiţiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităţilor publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului
Evaluarea relevanţei şi maturităţii	**Relevanţa proiectului** - reflectată în contribuţia la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu şi concordanţa cu strategia naţională şi/sau regională relevantă şi, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populaţie beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislaţia comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare[11] (definirea clară a obiectivelor şi activităţilor proiectului, strategie/plan de achiziţii, plan financiar, avize/acorduri/autorizaţii, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.4.1.12 Indicatori de monitorizare şi evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori se realizare imediată ("output")											
Arii protejate şi situri Natura 2000, cu planuri de management în vigoare/aprobate (număr)	3	2006	3	3		80	160		240		240
Indicatori de rezultat ("result")											
Suprafaţa ariilor protejate şi a siturilor Natura 2000, care beneficiază de măsuri de conservare a naturii (% din suprafaţa totală a ariilor protejate)	0	2006	0	0		20	40		60		60

[10] *Idem nota subsol 1*
[11] *Idem nota subsol 2*

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Situri propuse în reţeaua Natura 2000 care beneficiază de implementarea măsurilor (nr.)	0	2006	0	0	5	10	15	20	27		30
Habitate reabilitate ecologic (nr.)											
Evenimente de comunicare şi promovare în cadrul activităţilor de conservare a naturii (nr.)											
Materiale de informare şi publicitate în cadrul activităţilor de conservare a naturii (nr.)											
Sisteme informatice implementate/extinse în cadrul activităţilor de conservare a naturii (nr.)											
Zile participant la instruire - beneficiari în cadrul activităţilor de conservare a naturii (nr.)											
Zile participant la instruire – alte structuri în cadrul activităţilor de conservare a naturii (nr.)											
Planuri de management elaborate/revizuite (nr.)											
Indicatori de rezultat ("result")											
Suprafaţa ariilor protejate şi a siturilor Natura 2000 care beneficiază de implementarea măsurilor (ha)											
Planuri de management implementate (nr.)											

Indicatori de mediu

- Suprafaţa ariilor naturale protejate care beneficiază de măsuri de conservare (% din suprafaţa ariilor protejate din România şi în ha)

II.4.1.13 Teme orizontale

- **Dezvoltarea durabilă**

Activităţile finanţate în cadrul acestei zone de intervenţie vor asigura condiţiile de conservare a biodiversităţii printr-un cadru de management adecvat pentru ariile protejate.

- **Egalitatea de şanse**

Activităţile finanţate în cadrul acestei zone de intervenţie pot contribui la promovarea şanselor egale în ceea ce priveşte angajarea (prin angajarea mai ales a femeilor şi persoanelor din cadrul grupurilor dezavantajate).

II.4.1.14 Ajutorul de stat

Nu se aplică.

II.4.1.15 Clasificarea intervenţiilor

- **Tema Prioritară**

Cod	Tema Prioritară
	Protecţia mediului şi prevenirea riscurilor
51	Promovarea biodiversităţii şi protecţia naturii

- **Forma de Finanţare**

Cod	Forma de Finanţare
01	Asistenţă nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică
01	Urban
02	Zone montane
05	Zone rurale (*altele decât zonele montane, insule sau zone slab sau foarte slab populate*)

II.4.1.16 Organisme Intermediare

OI-urile pentru POS Mediu sunt stabilite la nivel regional şi sunt subordonate MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galaţi pentru Regiunea Sud-Est
- OI Piteşti pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timişoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest
- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI Bucureşti pentru Regiunea Bucureşti-Ilfov

II.4.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăţilor către beneficiari

Autoritatea de Certificare şi Plată din cadrul Ministerului Finanţelor Publice, prin "Unitatea de Plată".

II.5. Axa prioritară 5 "Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc"

II.5.1 Domeniul major de intervenție 5.1. Protecția împotriva inundațiilor

II.5.1.1. Descriere

Acest domeniu major de intervenție se adresează unei probleme specifice sectorului de management al resurselor de apă, respectiv protecția împotriva inundațiilor.

Inundațiile din România din ultimii ani au relevat puncte slabe atât în ceea ce privește tehnicile de protecție împotriva inundațiilor, cât și în capacitatea de răspuns după producerea inundațiilor. România a fost extrem de afectată de inundații distrugătoare în ultimul deceniu. În anii 2005 și 2006 s-au înregistrat inundații la scară largă cu efecte catastrofale, care au afectat peste 1,5 milioane persoane (93 morți) și care au distrus o parte importantă a infrastructurii. Distrugerile cauzate de inundații au fost estimate în 2005 și 2006 la peste 2 miliarde Euro. De aceea, România trebuie să ia măsuri urgente pentru prevenirea și protecția împotriva inundațiilor și a dezastrelor hidrologice.

Scopul acestei axe prioritare este de a sprijini implementarea Directivei Cadru privind Apă nr. 2000/60 care urmărește crearea unui cadru pentru protecția apelor de suprafață și a celor subterane, precum și a celor costiere. În același timp, această axă de prioritate susține inițiativa UE de a elabora și implementa un program de acțiune privind prevenirea riscurilor, protecția împotriva inundațiilor și atenuarea riscurilor și a efectelor inundațiilor. În cadrul acestei scheme de lucru, fiecare Stat Membru trebuie să elaboreze planuri de management privind riscul inundațiilor și hărți de risc pentru fiecare bazin hidrografic și zonă costieră în care sănătatea umană, mediul înconjurător și activitățile economice pot fi afectate de către inundații.

Sprijinul financiar pentru această axă prioritară se va concentra pe investițiile care să furnizeze un nivel adecvat al protecției împotriva inundațiilor prin sprijinirea îmbunătățirii stării economice, de mediu, ecologice și de conservare a celor mai vulnerabile regiuni. Zonele țintă pentru intervenție vor fi selectate în concordanță cu strategiile relevante la nivel regional și național.

Obiective

- *Contribuția la un management durabil al inundațiilor în zonele cele mai expuse la risc*

II.5.1.2. Activități eligibile orientative

- Infrastructură pentru prevenirea inundațiilor și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor, inclusiv măsuri de intensificare pentru morfologia elementelor din apă, construcția și reabilitarea zonelor de retenție, poldere, garduri verzi, benzi de irigație, curbe de deviere;
- Elaborarea unor hărți de pericol și risc al inundațiilor, planuri și măsuri, inclusiv informare publică și instruire în domeniul reducerii riscurilor;
- Asistență tehnică pentru pregătire de proiecte, management, supervizare și publicitate.

II.5.1.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu" 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	**Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR**	**Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006**
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru obținerea terenului, conform obiectivelor de investiții și lucrărilor de intervenții	Cheltuieli pentru obținerea/achiziția de teren (cod SMIS 01)	Achiziționarea terenului
Cheltuieli pentru amenajarea terenului, inclusiv cheltuielile pentru strămutări de localități pentru realizarea obiectivelor de investiții și lucrărilor de intervenție Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații Cheltuieli pentru organizarea de șantier Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar	Cheltuieli pentru clădiri și construcții (cod SMIS 20)	Clădiri și construcții
Cheltuieli pentru investiția de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente și utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente și utilaje

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli diverse şi neprevăzute	Cheltuieli diverse şi neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanţă Cheltuieli de asistenţă tehnică pentru proiectele de prevenire a inundaţiilor	Cheltuieli pentru consultanţă si asistenţă tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	Asistenţă tehnică
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcţionării unităţilor de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	
Cheltuieli aferente achiziţiei serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităţilor de audit pentru proiect (cod SMIS 53)	
Cheltuieli pentru informare şi publicitate – cheltuieli pentru informarea şi publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare şi publicitate pentru proiect, care rezultă din obligaţia beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conştientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conştientizare a publicului (cod SMIS 57)	
Cheltuieli pentru asistenţă tehnică	Cheltuieli pentru supervizare pe parcursul implementării proiectului (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării
Cheltuieli pentru obţinerea de avize, acorduri şi autorizaţii	Cheltuieli pentru obţinerea de avize, acorduri şi autorizaţii (cod SMIS 06)	Taxe şi impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.5.1.4 Folosirea finanţării încrucişate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.5.1.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuţie UE (FC)	Contribuţie publică naţională*				Contribuţie privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	21.648.643	17.318.914	4.329.729	0	0	4.329.729	0
2009	31.742.323	25.393.858	6.348.465	0	0	6.348.465	0
2010	42.231.091	33.784.873	8.446.218	0	0	8.446.218	0
2011	33.024.713	26.419.770	6.604.943	0	0	6.604.943	0
2012	36.614.356	29.291.485	7.322.871	0	0	7.322.871	0
2013	29.877.314	23.901.851	5.975.463	0	0	5.975.463	0
TOTAL	**195.138.440**	**156.110.751**	**39.027.689**	**0**	**0**	**39.027.689**	**0**

** Distribuţia sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcţie de tipurile de proiecte şi categoriile de beneficiari*

II.5.1.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile (FC)	80%
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	20%
Contribuția comunitară (FC) la finanțarea acordată	100%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată	0%

*La nivel de proiect

II.5.1.7 Categorii de beneficiari eligibili

Administrația Națională Apele Române - beneficiar unic

II.5.1.8 Grupuri țintă/Zone țintă

Nu se aplică

II.5.1.9 Perioada orientativă de transmitere a proiectelor

2009 – 2013

II.5.1.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Cerere de proiecte pe bază de liste de proiecte eligibile.

II.5.1.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteriu
Eligibilitate	**Eligibilitatea solicitantului**
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale[12])
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
	- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului
Evaluarea relevanței și maturității	**Relevanța proiectului** - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare[13] (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

[12] *Idem nota subsol 1*
[13] *Idem nota subsol 2*

II.5.1.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizarea imediată ("output")											
Proiecte aprobate pentru protecția împotriva inundațiilor (număr)	0	2006	0	0	2	5	10				10
Indicatori de rezultat ("result")											
Populația ce beneficiază de proiecte pentru protecția împotriva inundațiilor (nr.locuitori)	0	2006				500.000	750.000	1.000.000	1.500.000		1.500.000
Reducerea incidenței riscului de inundație (%)	100	2006				65	30				30

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Suprafața protejată prin lucrări de apărare împotriva riscului de inundații (km^2)											
Proiecte pentru prevenirea riscurilor naturale (nr.)	0	2006									
Indicatori de rezultat ("result")											
Populație care beneficiază de implementarea măsurilor - prevenirea riscurilor naturale (nr)											

Indicatori de mediu

- Proiecte ce contribuie la protecția împotriva dezastrelor naturale (număr)

II.5.1.13 Teme orizontale

- **Dezvoltarea durabilă**

Investițiile realizate în cadrul acestei axe prioritare vor contribui la asigurarea unui management durabil al protecției împotriva inundațiilor în zonele cele mai vulnerabile. Protecția împotriva inundațiilor va îmbunătăți statutul ecologic și socio-economic al zonelor de implementare a proiectului.

Fiecare proiect de investiții este supus evaluării impactului asupra mediului conform legislației naționale în domeniu.

- **Egalitatea de şanse**

Proiectele de investiţii finanţate în cadrul acestei axe prioritare vor genera noi locuri de muncă, în special în faza de construcţii – montaj al obiectivului de investiţii. Locurile de muncă vor fi accesibile în mod egal tuturor grupurilor sociale.

II.5.1.14 Ajutorul de stat

Nu se aplică.

II.5.1.15 Clasificarea intervenţiilor

- **Tema Prioritară**

Cod	Tema Prioritară
	Protecţia mediului şi prevenirea riscurilor
53	Prevenirea riscului

- **Forma de Finanţare**

Cod	Forma de Finanţare
01	Asistenţă nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică
01	Urban
05	Zone rurale *(altele decât zonele montane, insulele sau zonele slab sau foarte slab populate)*

II.5.1.16 Organismele intermediare

OI-urile pentru POS Mediu sunt stabilite la nivel regional level şi sunt subordonate MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galaţi pentru Regiunea Sud-Est
- OI Piteşti pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timişoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest
- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI Bucureşti pentru Regiunea Bucureşti-Ilfov

II.5.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăţilor către beneficiari

Autoritatea de Certificare şi Plată din cadrul Ministerului Finanţelor Publice, prin "Unitatea de Plată".

II.5.2 Domeniul major de intervenție 5.2. Reducerea eroziunii zonei costiere

II.5.2.1. Descriere

Un alt potențial risc pentru mediu îl reprezintă eroziunea care afectează zona costieră a României, extinzându-se de-a lungul a 240 km în partea nord-vestică a Mării Negre. În ultimele decenii, litoralul Mării Negre a fost afectat de serioase probleme de eroziune. Pe baza cercetărilor recente efectuate de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Marină "Grigore Antipa", partea nordică a zonei costiere românești, care constituie Rezervația Biosferei Delta Dunării este cea mai afectată (aproximativ 2400 ha suprafață de plajă au fost pierdute în ultimii 35 ani). Partea sudică este și aceasta în pericol acolo unde activitatea economică este puternică, incluzând și activități turistice. Eroziunea costieră nu numai că amenință activitatea turistică în sezonul de vară prin pierderea zonei de plajă, dar pune în pericol și siguranța locuințelor și bunăstarea publică.

În aceste condiții, sunt necesare măsuri urgente care să vizeze implementarea de măsuri preventive împotriva inundațiilor și eroziunii solului.

În cadrul acestei zone de intervenție, se va acorda sprijin pentru protejarea și reabilitarea litoralului sudic al Mării Negre, având ca scop stoparea ***eroziunii costiere*** și creșterea valorii bunurilor și a siguranței locuințelor din această zonă. Un master plan și un program pentru protecția coastei Mării Negre, având ca limită de timp anul 2020, este în curs de finalizare.

Obiective

- *Protejarea și reabilitarea litoralului Mării Negre.*

Activități eligibile orientative

- Reabilitarea zonei costiere a Mării Negre afectate de eroziune, inclusiv:
  - consolidarea lucrărilor existente;
  - dezasamblarea lucrărilor existente pentru reabilitare/extinderea acestora;
  - înnisipări și crearea de noi plaje;
  - construirea de diguri și epiuri pentru retenția nisipului;
  - construirea/reabilitarea digurilor longitudinale submerse pentru disiparea energiei valurilor și reducerea transportului de sedimente în mare;
  - diguri de stabilizare a plajelor;
  - construirea de drumuri de acces;
  - facilități de transport pentru nisip;
- Asistență tehnică pentru pregătire de proiecte, management, supervizare și publicitate.

II.5.2.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu" 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	**Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR**	**Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006**
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare şi inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale şi a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare şi asistenţă tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare şi inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziţie	Cheltuieli aferente pregătirii documentaţiei de licitaţie, organizării şi derulării procedurilor de achiziţie (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru obţinerea terenului, conform obiectivelor de investiţii şi lucrărilor de intervenţii	Cheltuieli pentru obţinerea/achiziţia de teren (cod SMIS 01)	Achiziţionarea terenului
Cheltuieli pentru amenajarea terenului Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecţia mediului şi aducerea la starea iniţială Cheltuieli pentru asigurarea utilităţilor necesare obiectivului Cheltuieli pentru investiţia de bază – cheltuieli pentru construcţii şi instalaţii Cheltuieli pentru organizarea de şantier Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste şi predare la beneficiar	Cheltuieli pentru clădiri şi construcţii (cod SMIS 20)	Clădiri şi construcţii
Cheltuieli pentru investiţia de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice şi funcţionale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj şi echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente şi utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente şi utilaje
Cheltuieli diverse şi neprevăzute	Cheltuieli diverse şi neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanţă	Cheltuieli pentru consultanţă şi asistenţă tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcţionării unităţilor de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	Asistenţă tehnică
Cheltuieli aferente achiziţiei serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităţilor de audit pentu proiect (cod SMIS 53)	

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru informare şi publicitate – cheltuieli pentru informarea şi publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare şi publicitate pentru proiect, care rezultă din obligaţia beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conştientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conştientizare a publicului (cod SMIS 57)	
Cheltuieli pentru asistenţă tehnică	Cheltuieli pentru supervizare pe parcursul implementării proiectului (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării
Cheltuieli pentru obţinerea de avize, acorduri şi autorizaţii	Cheltuieli pentru obţinerea de avize, acorduri şi autorizaţii (cod SMIS 06)	Taxe şi impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.5.2.4 Folosirea finanţării încrucişate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.5.2.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuţie UE (FC)	Contribuţie publică naţională*				Contribuţie privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	15.281.395	12.989.186	2.292.209	0	0	2.292.209	0
2009	22.081.616	18.769.374	3.312.242	0	0	3.312.242	0
2010	29.147.733	24.775.573	4.372.160	0	0	4.372.160	0
2011	22.973.714	19.527.657	3.446.057	0	0	3.446.057	0
2012	23.433.187	19.918.209	3.514.978	0	0	3.514.978	0
2013	21.089.869	17.926.389	3.163.480	0	0	3.163.480	0
TOTAL	**134.007.514**	**113.906.388**	**20.101.126**	**0**	**0**	**20.101.126**	**0**

** Distribuţia sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcţie de tipurile de proiecte şi categoriile de beneficiari*

II.5.2.6 Dimensiunea finanţării acordate*

Valoarea maximă a finanţării acordate pentru costurile totale eligibile (FC)	85%
Contribuţia eligibilă minimă a beneficiarului	15%
Contribuţia comunitară la finanţarea acordată (FC)	100%
Contribuţie publică naţională la finanţarea acordată	0%

*La nivel de proiect

II.5.2.7 Categorii de beneficiari eligibili

Administraţia Naţională Apele Române - beneficiar unic

II.5.2.8 Grupuri țintă/Zone țintă

Nu se aplică.

II.5.2.9 Perioadă orientativă de transmitere a proiectelor

2008 – 2013

II.5.2.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Cerere de proiecte pe bază de liste de proiecte eligibile.

II.5.2.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteriu
Eligibilitate	**Eligibilitatea solicitantului**
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale[14])
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
	- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului
Evaluarea relevanței și maturității	**Relevanța proiectului** - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare[15] (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.5.2.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de ralizare imediată ("output")											
Lungimea litoralului reabilitat (km)	0	2006	0	0	0			5	10		10
Indicatori de rezultat											
Extinderea suprafeței de plajă (%)	0	2006	0	0	0			15	30		30

[14] *Idem nota subsol 1*
[15] *Idem nota subsol 2.*

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Lungime de litoral reabilitat - prevenirea riscurilor naturale (km)		2006									
Indicatori de rezultat ("result")											
Suprafața de plajă extinsă - prevenirea riscurilor naturale (km^2)		2006									

II.5.2.13 Teme orizontale

- **Dezvoltare durabilă**

Fiecare proiect de investiție va fi supus unui studiu de evaluare a impactului asupra mediului, conform legislației naționale aplicabile.

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele de investiții finanțate în cadrul axei prioritare vor genera noi locuri de muncă, în special în faza de construcție. Locurile de muncă vor fi accesibile în mod egal tuturor categoriilor sociale.

II.5.2.14 Ajutor de stat

Nu se aplică.

II.5.2.15 Clasificarea intervențiilor

- **Temă prioritară**

Cod	Temă prioritară
	Protecția mediului și prevenirea riscurilor
54	Alte măsuri pentru conservarea mediului și prevenirea riscurilor

- **Forma de Finanțare**

Cod	Forma de Finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică
01	Urban
05	Zone rurale (*altele decât zonele montane, insule sau zone slab sau foarte slab populate*)

II.5.2.16 Organismele intermediare

OI-urile pentru POS Mediu sunt stabilite la nivel regional şi sunt subordonate MM. În cazul Domeniului Major de Intervenţie 5.2., organismul intermediar relevant este OI Galaţi pentru Regiunea Sud-Est.

II.5.2.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăţilor către beneficiari

Autoritatea de Certificare şi Plată din cadrul Ministerului Finanţelor Publice, prin "Unitatea de Plată".

II.6. Axa prioritară 6 „Asistență Tehnică"

II.6.1 Domeniul major de intervenție 6.1. Sprijin pentru managementul și evaluarea POS Mediu

II. 6.1.1. Descriere

Stabilirea celei de-a șasea axe prioritare din POS Mediu a fost realizată în conformitate cu prevederile Art. 44 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006 ce stabilește preverile generale cu privire la FEDR, FSE și FC. *Axa Prioritară 6 din POS Mediu este complementară Programului Operațional Asistență Tehnică gestionat de Ministerul Finanțelor Publice.*

Scopul acestui domeniu major de intervenție este de a asigura o implementare eficientă pentru POS Mediu. Aceasta va contribui la creșterea capacității de absorbție a fondurilor UE prin sprijinirea identificării proiectelor, întărirea capacității administrative a Autorității de Management și a Organismelor Intermediare, finanțarea activităților ce privesc monitorizarea, evaluarea și controlul proiectelor.

Proiectele derulate în cadrul acestui domeniu de intervenție vor promova implementarea POS Mediu și vor asigura îndeplinirea sarcinilor și responsabilităților AM și ale OI legate de managementul programului și al proiectelor. Vor fi finanțate activități privind organizarea sesiunilor de selecție a proiectelor, evaluarea propunerilor de proiecte, dar și activitățile privind operarea corectă a sistemului de implementare POS Mediu. Acest domeniu va contribui la implementarea de calitate, eficientă și transparentă a POS Mediu.

Axa prioritară de asistență tehnică din POS Mediu va oferi asistență specifică pentru identificarea, monitorizarea, evaluarea și controlul proiectelor, precum și pentru activități de comunicare asigurând o publicitate adecvată pentru intervențiile programului. Această asistență specifică va fi completată cu instrumente orizontale de asistență din Programul Operațional Asistență Tehnică, pentru nevoile comune ale tuturor structurilor sau actorilor implicați în managementul și implementarea instrumentelor structurale, cu dezvoltarea unui Sistem Unic de Management al Informației, capabil să furnizeze informații actualizate privind absorbția fondurilor, cu activități orizontale care vizează conștientizarea publicului larg în legătură cu sprijinul comunitar și o înțelegere generală a intervențiilor instrumentelor structurale.

O atenție deosebită va fi acordată programelor de instruire a personalului recent angajat sau existent în cadrul AM și a celor 8 OI POS Mediu. Sesiuni de training pe teme specifice managementului de proiect, respectând principiul instruirii continue, vor fi organizate în mod regulat, conform analizei necesarului de training.

Obiectiv

- *Consolidarea sistemului de management, monitorizare, control și evaluare a implementării POS Mediu*

II. 6.1.2. Activități eligibile orientative

- Sprijin pentru pregătirea întâlnirilor Comitetului de Monitorizare;
- Pregătirea documentelor/strategiilor necesare pentru identificarea și justificarea necesității proiectelor;

- Pregătirea, selectarea, evaluarea și monitorizarea Programului și operațiunilor individuale, incluzând sprijinul pentru Organismele Intermediare pentru astfel de activități; utilizarea serviciilor de consultanță, când este cazul;
- Pregătirea misiunilor de audit, a controalelor și a verificărilor la fața locului a proiectelor finanțate prin POS Mediu;
- Evaluarea POS Mediu, inclusiv evaluări continue;
- Elaborarea de studii, analize și rapoarte axate pe monitorizarea impactului implementării programului, analiza de eficiență a structurilor de implementare, identificarea punctelor slabe ale programului în vederea formulării de recomandări pentru îmbunătățirea eficienței managementului programului;
- Activități de instruire privind managementul fondurilor structurale pentru AM, OI și beneficiarii proiectelor finanțate prin POS Mediu;
- Achiziționarea aplicațiilor specifice IT pentru POS Mediu;
- Remunerarea unor experți angajați temporar de AM în vederea implementării responsabilităților menționate anterior;
- Studii tematice în legătură cu implementarea POS Mediu; studii tematice necesare în vederea pregătirii strategiei de mediu pentru următoarea perioadă de programare.
- Activități demonstrative cu scopul de a aplica soluții moderne de management integrat al apei și tehnologii inovative în domeniul mediului corelate cu domeniile majore de intervenție ale POS Mediu;
- Sprijin pentru stabilirea de platforme de schimb de informații și diseminare;
- Dezvoltarea și implementarea de programe de instruire/educaționale pentru adaptarea personalului la tehnologiile inovative.

II.6.1.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu" 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor ordinului de finanțare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	**Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR**
Cheltuieli de personal	Cheltuieli de personal (cod SMIS 700)
Cheltuieli pentru prestarea de servicii Cheltuieli cu taxele notariale pentru legalizarea unor documente referitoare la managementul, monitorizarea, implementarea și controlul POS Mediu	Cheltuieli cu servicii (cod SMIS 701)
Cheltuieli cu achiziția de active fixe, obiecte de inventar, furnituri de birou, materiale consumabile	Cheltuieli cu achiziția de active fixe, obiectelor de inventar, a furniturilor de birou, materialelor consumabile (cod SMIS 702)
Cheltuieli generale de administrație	Cheltuieli generale de administrație (cod SMIS 56)
Cheltuieli privind închirierea și/sau leasingul pentru spații, mijloace de transport, instalații, echipamente, mobilier, efectuate în ansamblu sau separat	Cheltuieli privind închirierea și/sau leasing (cod SMIS 703)

II.6.1.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.6.1.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	5.659.776	4.244.832	1.414.944	0	0	1.414.944	0
2008	17.531.524	13.148.643	4.382.881	0	0	4.382.881	0
2009	19.108.821	14.331.616	4.777.205	0	0	4.777.205	0
2010	19.697.664	14.773.248	4.924.416	0	0	4.924.416	0
2011	20.283.284	15.212.463	5.070.821	0	0	5.070.821	0
2012	27.176.903	20.382.677	6.794.226	0	0	6.794.226	0
2013	34.462.592	25.846.944	8.615.648	0	0	8.615.648	0
TOTAL	**143.920.564**	**107.940.423**	**35.980.141**	**0**	**0**	**35.980.141**	**0**

** Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari*

II.6.1.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile (FEDR)	75%
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	25%
Contribuția comunitară la finanțarea acordată (FEDR)	100%
Contribuția publică națională la finanțarea asistența acordată	0%

*La nivel de proiect

II.6.1.7 Tipuri de beneficiari eligibili

AM POS Mediu

II.6.1.8 Grupuri țintă/Zone țintă

- OI POS Mediu
- Beneficiarii celorlalte axe prioritare, pentru activitatea de instruire.

II.6.1.9 Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2007-2013

II.6.1.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu depunere continuă.

II.6.1.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

În cadrul Axei Prioritare 6 vor fi selectate toate proiectele pe care Autoritatea de Management le consideră necesare, în limita bugetului anual, cu respectarea următoarelor condiții minime:

- solicitantul trebuie să fie una din direcțiile din cadrul Autorității de Management pentru POS Mediu;

- proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice;
- perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 şi 31.12.2015;
- proiectul propus spre finanțare se încadrează în categoriile de activități menționate în POS Mediu, la cele două domenii de intervenție ale acestei axe prioritare;
- proiectul conduce la respectarea angajamentelor asumate prin POS Mediu.

II.6.1.12 Indicatori de monitorizare şi evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Reuniuni ale Comitetului de Monitorizare organizate (număr /an)	0	2006	1	3	5	7	9	11	13	15	17
Cereri de propuneri de proiecte finanțate de AT (număr)	0	2006	1	5							5
Personal instruit (număr /an)	270	2006		290	300	330	360	390	400		400
Aplicații de proiecte evaluate cu sprijin AT (număr)	0	2006		20	30	40	50				50
Rapoarte de evaluare elaborate (număr)	0	2006					1		2		2
Studii tematice/strategii elaborate	0	2006		3	5	7	10				10

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Reuniuni ale comitetelor şi grupurilor de lucru relevante (nr.)	0	2006	1	3	5	7	9	11	13	15	17

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zile participant la instruire - compus (nr.)	200	2006	1.000	2.650	5.599	10.886	5.189	26.097	7.739	8.089	29.897
Zile participant la instruire – beneficiari (nr.)	0	2006	0	300	900	2.100	3.600	5.200	5.250	5.300	
Zile participant la instruire – structuri de gestionare (nr.)	200	2006	1000	2.350	4.699	8.786	15.897	20.897	24.897	27.897	29.897
Zile participant la instruire – alte structuri (nr.)	0	2006	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Studii, analize, rapoarte, strategii (nr.)	0	2006	1	2	5	7	11		13	14	15
Ghiduri şi alte documente metodologice (nr.)	0	2006	0	0	5						5
Evenimente axate pe schimbul de experienţă cu privire la implementarea fondurilor şi aspecte tematice (nr)	0	2006			1						5

II.6.1.13 Teme orizontale

- **Egalitatea de şanse**

Activităţile promovate în cadrul acestui DMI vor asigura respectarea principiului egalităţii de şanse, atât în etapa de implementare a proiectelor, dar şi în ceea ce priveşte includerea acestui principiu ca subiect în cadrul sesiunilor de pregătire profesională ce au ca scop promovarea obiectivelor orizontale ale POS Mediu.

- **Dezvoltarea durabilă**

Activităţile promovate în cadrul acestui DMI vor asigura respectarea principiilor dezvoltării durabile, atât în etapa de implementare a proiectelor, dar şi în ceea ce priveşte includerea acestui principiu ca subiect în cadrul sesiunilor de pregătire profesională ce au ca scop promovarea obiectivelor orizontale ale POS Mediu.

II.6.1.14 Ajutor de stat

Nu se aplică.

II.6.1.15 Clasificarea intervenţiilor

- **Temă prioritară**

Cod	Temă prioritară
	Asistenţă Tehnică
85	Pregătirea, implementarea, monitorizarea şi inspecţia
86	Evaluare şi studii; informare şi comunicare

- **Forma de Finanţare**

Cod	Forma de Finanţare
01	Asistenţă nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.6.1.16 Organismele intermediare

Nu este cazul

II.6.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăţilor către beneficiari

Autoritatea de Certificare şi Plată din cadrul Ministerului Finanţelor Publice, prin "Unitatea de Plată".

II.6.2 Domeniul major de intervenţie 6.2. Sprijin pentru informare şi publicitate

II.6.2.1 Descriere

Scopul acestui domeniu major de intervenţie este de a sprijini activităţi care să asigure o publicitate adecvată şi o promovare corespunzătoare pentru POS Mediu la nivel central, regional şi local. Toate acţiunile finanţate în cadrul acestui domeniu de intervenţie vor fi corelate cu Planul de Comunicare elaborat de AM POS Mediu.

Sprijinul acordat pentru acţiunile de informare şi publicitate a programului va contribui la promovarea operaţiunilor şi va fi aplicabil tuturor axelor prioritare din POS Mediu. Informarea şi publicitatea operaţiunilor finanţate, atât pentru publicul larg, cât şi pentru potenţialii beneficiari (inclusiv autorităţi regionale, locale şi alte autorităţi publice, parteneri economici şi sociali, ONG-uri, operatori şi promotori ai proiectelor, oricare alţi factori interesaţi) sunt menite să sublinieze rolul Comunităţii şi transparenţa oportunităţilor de finanţare, aşa cum sunt stipulate în articolul 68 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006 ce stabileşte prevederile generale cu privire la FEDR, FSE şi FC.

Acţiunile de informare vor fi axate pe următoarele obiective:

- Informarea potenţialilor beneficiari cu privire la oportunităţile de finanţare pentru proiecte din domeniul mediului;
- Asigurarea recunoaşterii rolului instrumentelor structurale ale UE, respectiv FC şi FEDR, în rândul cetăţenilor, în implementarea politicii comunitare de mediu;

Promovarea acțiunilor de conștientizare a publicului cu privire la obiectivele și realizările obținute din finanțarea prin instrumente structurale în legătură cu obiectivele de mediu și dezvoltare durabilă a UE și coerența POS Mediu cu aceste obiective.

AM elaborează Planul de Comunicare și Informare, în baza căruia se vor organiza campanii de informare publică și seminarii la nivel central și regional prin mass-media, se vor tipări materiale de informare, broșuri, se vor publica pe pagini de web informații cu privire la aprobarea proiectelor și procedurile de selecție, criteriile, stadiul implementării proiectelor și orice alte informații de interes public. OI vor derula, la nivel regional, măsuri de promovare și publicitate similare cu cele ale AM.

Obiectiv

- *Asigurarea de informații corespunzătoare potențialilor solicitanți despre oportunitățile de finanțare ale POS Mediu*
- *Asigurarea transparenței asistenței financiare acordate din Fonduri în cadrul POS Mediu*

II.6.2.2 Activități eligibile orientative

- Elaborarea și implementarea Planului de Comunicare al AM POS Mediu;
- Servicii de consultanță pentru elaborarea materialelor de informare, pregătirea rapoartelor de evaluare pentru POS Mediu;
- Activități de informare și publicitate – organizarea de seminarii, pregătirea materialelor de informare, dezvoltarea și actualizarea site-ului web al POS Mediu, distribuirea materialelor și broșurilor informative pentru public, dar și pentru potențialii beneficiari ai proiectelor finanțate prin POS Mediu.

II.6.2.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu" 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor ordinului de finanțare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR
Cheltuieli pentru prestarea de servicii Cheltuieli cu taxele notariale pentru legalizarea unor documente referitoare la managementul, monitorizarea, implementarea și controlul POS Mediu	Cheltuieli cu servicii (cod SMIS 701)

II.6.2.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.6.2.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	2.829.888	2.122.416	707.472	0	0	707.472	0
2008	5.216.215	3.912.161	1.304.054	0	0	1.304.054	0
2009	4.360.539	3.270.404	1.090.135	0	0	1.090.135	0
2010	4.507.749	3.380.812	1.126.937	0	0	1.126.937	0
2011	3.141.324	2.355.993	785.331	0	0	785.331	0
2012	2.977.001	2.232.751	744.250	0	0	744.250	0
2013	6.967.284	5.225.463	1.741.821	0	0	1.741.821	0
TOTAL	**30.000.000**	**22.500.000**	**7.500.000**	**0**	**0**	**7.500.000**	**0**

** Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari*

II.6.2.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a grantului pentru costurile totale eligibile (FEDR)	75%
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	25%
Contribuția comunitară la finanțarea acordată (FEDR)	100%
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	0%

*La nivel de proiect

II.6.2.7 Beneficiari eligibili

AM POS Mediu

II.6.2.8 Grupuri țintă/Zone țintă

- OI POS Mediu
- Beneficiarii/potențialii beneficiari ai POS Mediu
- Publicul larg
- Mass-media

II.6.2.9 Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2007-2015

II.6.2.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu depunere continuă.

II.6.2.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

În cadrul axei prioritare 6 vor fi selectate toate proiectele pe care Autoritatea de Management le consideră necesare, în limita bugetului anual, cu respectarea următoarelor condiții minime:

- solicitantul trebuie să fie Autoritatea de Management pentru POS Mediu;
- proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice;

- perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 şi 31.12.2015;
- proiectul propus spre finanţare este în conformitate cu lista orientativă de activităţi din POS Mediu.

II.6.2.12 Indicatori de monitorizare şi evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Tip de broşuri/ pliante diseminate (număr)	1	2006	9	20	50	100	120	130	190	200	200
Conferinţe de presă organizate	0	2006	1	5	10	14	16	17	18	19	20

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ţinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Materiale de informare şi publicitate (nr.)	0	2006	35.500	39.028	77.000	117.000	137.000	147.000	157.000	200.000	250.000
Campanii mass-media (nr.)	0	2006	0	1	1	2	2	2	2	3	3
Solicitări de informaţii primite la Centrul de Informare (nr.)	0	2006	100	300	400	500	600	700	800	900	1000
Evenimente de comunicare şi promovare (nr.)	0	2006	0	8	36	51	60	70	78	98	118
Accesări pagina de web (nr.)	0	2006	450	800	1.200	1.600	2.100	2.450	3.000	3.500	4.500
Indicatori de rezultat ("result")											
Nivelul de conştientizare a populaţiei (%)	0	2006	10	20	45	60	70	70	75	75	75

II.6.2.13 Teme orizontale

- **Egalitatea de şanse**

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor asigura suport AM şi organismelor intermediare în vederea promovării obiectivelor orizontale ale POS Mediu, respectiv egalitate de şanse şi de gen, nediscriminare si respectarea diversității în activitatea de informare şi comunicare. În acest sens, în cadrul proiectelor vor fi dezvoltate şi implementate intrumente şi metodologii care să integreze această temă orizontală. Sesiunile de pregătire specifică vor cuprinde module/sesiuni care să includă obiectivele orizontale ale POS Mediu.

- **Dezvoltarea durabilă**

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor asigura suport AM şi organismelor intermediare în vederea promovării obiectivelor orizontale ale POS Mediu, respectiv dezvoltarea durabilă, în activitatea de informare şi comunicare. În acest sens, în cadrul proiectelor vor fi dezvoltate şi implementate intrumente şi metodologii care să integreze această temă orizontală. Sesiunile de pregătire specifică vor cuprinde module/sesiuni care să includă obiectivele orizontale ale POS Mediu.

II.6.2.14 Ajutorul de Stat

Nu se aplică.

II.6.2.15 Clasificarea intervențiilor

- **Temă prioritară**

Cod	Temă prioritară
	Asistență Tehnică
86	Evaluare şi studii; informare şi comunicare

- **Forma de Finanțare**

Cod	Forma de Finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.6.2.16 Organismele intermediare

Nu este cazul

II.6.2.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare şi Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin "Unitatea de Plată".

III. PLANUL FINANCIAR

Alocarea financiară pentru fiecare axă prioritară şi domeniu major de intervenţie este indicată in tabelul de mai jos.
Detaliile financiare vor fi incluse în Ghidul Solicitantului, la fiecare sesiune de selecţie de proiecte.
Tabelele financiare prezentate în DCI au fost elaborate pe baza alocărilor financiare aprobate de Comisia Europeană, la nivel de axă prioritară în POS Mediu.

An	TOTAL	Contribuţie UE (FEDR/FC)	Contribuţie publică naţională				Contribuţie privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
TOTAL POS Mediu							
2007	324.688.254	272.372.736	46.071.137	1.025.735	5.218.646	52.315.518	0
2008	541.889.663	437.302.592	94.179.718	4.065.574	6.341.779	104.587.071	0
2009	722.165.384	578.507.217	129.187.411	6.183.655	8.287.101	143.658.167	0
2010	857.440.179	683.350.731	156.853.390	7.564.310	9.671.748	174.089.448	0
2011	945.261.194	761.146.030	165.385.518	7.648.208	11.081.438	184.115.164	0
2012	1.050.151.359	848.813.721	180.908.398	8.381.825	12.047.415	201.337.638	0
2013	1.169.280.912	930.977.111	214.208.625	11.413.135	12.682.041	238.303.801	0
TOTAL	**5.610.876.945**	**4.512.470.138**	**986.794.197**	**46.282.442**	**65.330.168**	**1.098.406.807**	**0**
AP 1 - Extinderea/modernizarea sistemelor de apă/apă uzată							
DMI 1.1 - Extinderea/modernizarea sistemelor de apă/apă uzată							
2007	260.932.320	221.792.472	33.921.202	0	5.218.646	39.139.848	0
2008	317.088.951	269.525.608	41.221.564	0	6.341.779	47.563.343	0
2009	414.355.031	352.201.776	53.866.154	0	8.287.101	62.153.255	0
2010	483.587.392	411.049.283	62.866.361	0	9.671.748	72.538.109	0
2011	554.071.909	470.961.123	72.029.348	0	11.081.438	83.110.786	0
2012	602.370.764	512.015.150	78.308.199	0	12.047.415	90.355.614	0
2013	634.102.056	538.986.748	82.433.267	0	12.682.041	95.115.308	0
TOTAL	**3.266.508.423**	**2.776.532.160**	**424.646.095**	**0**	**65.330.168**	**489.976.263**	0
AP 2 – Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deşeurilor şi reabilitarea siturilor contaminate istoric							
2007	51.286.740	41.029.392	9.231.613	1.025.735	0	10.257.348	0
2008	105.859.774	84.687.819	19.054.759	2.117.196	0	21.171.955	0
2009	143.570.691	114.856.553	25.842.725	2.871.413	0	28.714.138	0
2010	152.982.980	122.386.384	27.536.936	3.059.660	0	30.596.596	0
2011	192.877.283	154.301.827	34.717.911	3.857.545	0	38.575.456	0
2012	243.342.358	194.673.886	43.801.625	4.866.847	0	48.668.472	0
2013	277.859.023	222.287.218	50.014.624	5.557.181	0	55.571.805	0
TOTAL	**1.167.778.849**	**934.223.079**	**210.200.193**	**23.355.577**	**0**	**233.555.770**	**0**
DMI 2.1. **Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deşeurilor şi extinderea infrastructurii de management al deşeurilor**							
2007	51.286.740	41.029.392	9.231.613	1.025.735	0	10.257.348	0
2008	105.859.774	84.687.819	19.054.759	2.117.196	0	21.171.955	0
2009	118.728.874	94.983.099	21.371.198	2.374.577	0	23.745.775	0
2010	131.867.435	105.493.948	23.736.138	2.637.349	0	26.373.487	0
2011	159.852.571	127.882.057	28.773.463	3.197.051	0	31.970.514	0

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR/FC)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2012	200.869.705	160.695.764	36.156.547	4.017.394	0	40.173.941	0
2013	222.585.991	178.068.793	40.065.478	4.451.720	0	44.517.198	0
TOTAL	**991.051.090**	**792.840.872**	**178.389.196**	**19.821.022**	**0**	**198.210.218**	**0**
DMI 2.2 – Reabilitarea siturilor contaminate istoric							
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	0	0	0	0	0	0	0
2009	24.841.817	19.873.454	4.471.527	496.836	0	4.968.363	0
2010	21.115.545	16.892.436	3.800.798	422.311	0	4.223.109	0
2011	33.024.712	26.419.770	5.944.448	660.494	0	6.604.942	0
2012	42.472.653	33.978.122	7.645.078	849.453	0	8.494.531	0
2013	55.273.032	44.218.425	9.949.146	1.105.461	0	11.054.607	0
TOTAL	**176.727.759**	**141.382.207**	**31.810.997**	**3.534.555**	**0**	**35.345.552**	**0**
AP 3 - Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare							
DMI 3.1 – Reabilitarea centralelor termice în zone prioritare selectate							
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	38.967.558	19.483.779	17.535.401	1.948.378	0	19.483.779	0
2009	66.244.848	33.122.424	29.810.182	3.312.242	0	33.122.424	0
2010	90.092.994	45.046.497	40.541.847	4.504.650	0	45.046.497	0
2011	75.813.254	37.906.627	34.115.964	3.790.663	0	37.906.627	0
2012	70.299.562	35.149.781	31.634.803	3.514.978	0	35.149.781	0
2013	117.119.072	58.559.536	52.703.582	5.855.954	0	58.559.536	0
TOTAL	**458.537.288**	**229.268.644**	**206.341.779**	**22.926.865**	**0**	**229.268.644**	**0**
AP 4 – Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii							
DMI 4.1- Dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management în vederea protejării biodiversității și Natura 2000							
2007	3.979.530	3.183.624	795.906	0	0	795.906	0
2008	20.295.603	16.236.482	4.059.121	0	0	4.059.121	0
2009	20.701.515	16.561.212	4.140.303	0	0	4.140.303	0
2010	35.192.576	28.154.061	7.038.515	0	0	7.038.515	0
2011	43.075.713	34.460.570	8.615.143	0	0	8.615.143	0
2012	43.937.228	35.149.782	8.787.446	0	0	8.787.446	0
2013	47.803.702	38.242.962	9.560.740	0	0	9.560.740	0
TOTAL	**214.985.867**	**171.988.693**	**42.997.174**	**0**	**0**	**42.997.174**	**0**
AP 5 - Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc							
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	36.930.038	30.308.100	6.621.938	0	0	6.621.938	0
2009	53.823.939	44.163.232	9.660.707	0	0	9.660.707	0
2010	71.378.824	58.560.446	12.818.378	0	0	12.818.378	0
2011	55.998.427	45.947.427	10.051.000	0	0	10.051.000	0

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR/FC)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2012	60.047.543	49.209.694	10.837.849	0	0	10.837.849	0
2013	50.967.183	41.828.240	9.138.943	0	0	9.138.943	0
TOTAL	**329.145.954**	**270.017.139**	**59.128.815**	**0**	**0**	**59.128.815**	**0**
DMI 5.1 – Protecția împotriva inundațiilor							
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	21.648.643	17.318.914	4.329.729	0	0	4.329.729	0
2009	31.742.323	25.393.858	6.348.465	0	0	6.348.465	0
2010	42.231.091	33.784.873	8.446.218	0	0	8.446.218	0
2011	33.024.713	26.419.770	6.604.943	0	0	6.604.943	0
2012	36.614.356	29.291.485	7.322.871	0	0	7.322.871	0
2013	29.877.314	23.901.851	5.975.463	0	0	5.975.463	0
TOTAL	**195.138.440**	**156.110.751**	**39.027.689**	**0**	**0**	**39.027.689**	**0**
DMI 5.2 – Reducerea eroziunii costiere							
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	15.281.395	12.989.186	2.292.209	0	0	2.292.209	0
2009	22.081.616	18.769.374	3.312.242	0	0	3.312.242	0
2010	29.147.733	24.775.573	4.372.160	0	0	4.372.160	0
2011	22.973.714	19.527.657	3.446.057	0	0	3.446.057	0
2012	23.433.187	19.918.209	3.514.978	0	0	3.514.978	0
2013	21.089.869	17.926.389	3.163.480	0	0	3.163.480	0
TOTAL	**134.007.514**	**113.906.388**	**20.101.126**	**0**	**0**	**20.101.126**	**0**
AP 6 – Asistență tehnică							
2007	8.489.664	6.367.248	2.122.416	0	0	2.122.416	0
2008	22.747.739	17.060.804	5.686.935	0	0	5.686.935	0
2009	23.469.360	17.602.020	5.867.340	0	0	5.867.340	0
2010	24.205.413	18.154.060	6.051.353	0	0	6.051.353	0
2011	23.424.608	17.568.456	5.856.152	0	0	5.856.152	0
2012	30.153.904	22.615.428	7.538.476	0	0	7.538.476	0
2013	41.429.876	31.072.407	10.357.469	0	0	10.357.469	0
TOTAL	**173.920.564**	**130.440.423**	**43.480.141**	**0**	**0**	**43.480.141**	**0**
DMI 6.1 - Sprijin pentru managementul și evaluarea POS							
2007	5.659.776	4.244.832	1.414.944	0	0	1.414.944	0
2008	17.531.524	13.148.643	4.382.881	0	0	4.382.881	0
2009	19.108.821	14.331.616	4.777.205	0	0	4.777.205	0
2010	19.697.664	14.773.248	4.924.416	0	0	4.924.416	0
2011	20.283.284	15.212.463	5.070.821	0	0	5.070.821	0
2012	27.176.903	20.382.677	6.794.226	0	0	6.794.226	0
2013	34.462.592	25.846.944	8.615.648	0	0	8.615.648	0
TOTAL	**143.920.564**	**107.940.423**	**35.980.141**	**0**	**0**	**35.980.141**	**0**
DMI 6.2 – Sprijin pentru informare și publicitate							
2007	2.829.888	2.122.416	707.472	0	0	707.472	0
2008	5.216.215	3.912.161	1.304.054	0	0	1.304.054	0

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR/FC)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2009	4.360.539	3.270.404	1.090.135	0	0	1.090.135	0
2010	4.507.749	3.380.812	1.126.937	0	0	1.126.937	0
2011	3.141.324	2.355.993	785.331	0	0	785.331	0
2012	2.977.001	2.232.751	744.250	0	0	744.250	0
2013	6.967.284	5.225.463	1.741.821	0	0	1.741.821	0
TOTAL	**30.000.000**	**22.500.000**	**7.500.000**	**0**	**0**	**7.500.000**	**0**

IV. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA

Cadrul general pentru implementarea POS Mediu

Programul va fi gestionat pe mai multe niveluri:

Autoritatea de Management pentru POS Mediu este Ministerul Mediului (MM), care este responsabil cu implementarea programului. În această calitate, MM va acționa ca planificator global al politicii de mediu, manager financiar și lider de proces. AM are un rol specific în asigurarea unei viziuni de ansamblu strategice asupra POS Mediu.

Organismele Intermediare în număr de 8, au fost înființate în fiecare din cele 8 regiuni de dezvoltare ale României (NUTS II). Ele vor îndeplini un rol important în implementarea POS la nivel regional acționând ca interfață între AM și beneficiari. AM deleagă anumite responsabilități Organismelor Intermediare. Responsabilitățile principale ale acestora sunt legate de programare, monitorizare, control și raportare. Delegarea activităților de la AM la OI este reglementată de un acord scris.

Beneficiarii (B) au rolul principal în managementul și implementarea intervențiilor aprobate în cadrul POS Mediu. Ei sunt responsabili, de asemenea, și pentru organizarea licitațiilor și contractarea serviciilor și a lucrărilor.

Mecanismul de finanțare și implementare a fiecărui proiect din cadrul POS Mediu este reglementat de un Contract/Decizie/Ordin de Finanțare semnat între AM POS Mediu și beneficiar.

Comitetul de Monitorizare pentru POS Mediu are ca rol principal monitorizarea eficacității și calității implementării programului. Acest comitet reprezintă un forum pentru legăturile cu partenerii sociali și Comisia Europeană. Componența instituțională și Regulamentul cadru de organizare și funcționare a acestui Comitet au fost aprobate prin HG nr. 834/2007.

Autoritatea de Certificare pentru toate Programele Operaționale, inclusiv pentru POS Mediu, este stabilită în cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, ca direcție generală Autoritatea de Certificare și Plată (ACP). În cadrul ACP există două unități separate, Unitatea de Certificare și Unitatea de Plată, fiecare dintre acestea fiind în coordonarea unui Director General Adjunct.

Organismul competent pentru primirea plăților de la Comisia Europeană pentru POS Mediu este Autoritatea de Certificare și Plată, prin Unitatea de Plată.

Organismul responsabil pentru efectuarea plăților către beneficiarii POS Mediu este Autoritatea de Certificare și Plată, prin Unitatea de Plată.

O unitate de plată este stabilită în cadrul MM – AM pentru plățile către contractori în cadrul proiectelor pentru Axa Prioritară 6 – Asistență Tehnică.

O Autoritate de Audit, care funcționează pe lângă Curtea de Conturi, pe de o parte, precum și unitatea de audit intern din cadrul MM, pe de altă parte, asigură auditul de sistem pentru POS Mediu.

În conformitate cu prevederile OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare responsabilitatea pentru organizarea procedurilor de atribuire (inclusiv pregătirea documentației de atribuire) pentru proiecte individuale, aparține

autorității contractante. Beneficiarii proiectelor finanțate în cadrul POS Mediu, vor fi Autorități Contractante. Verificarea conformității procesului de achiziție publică cu cerințele legale va fi în responsabilitatea următoarelor 2 organisme centrale înființate în acest scop:

(a) Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (UCVAP), înființată la nivelul Ministerului Finanțelor Publice care va efectua controlul ex-ante;
(b) Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, care va efectua controlul ex-post.

AM-ul și OI-urile cooperează strâns cu instituțiile naționale responsabile cu asigurarea controalelor ex-ante și ex-post.

Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS) este instituția responsabilă de coordonarea managementului și implementării Instrumentelor Structurale în România în conformitate cu prevederile HG nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale. ACIS își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Finanțelor Publice. Responsabilitățile sale sunt de a coordona programarea, dezvoltarea și implementarea Programelor Operaționale din cadrul CSNR, pentru a asigura coordonarea și coerența dintre programe și, de asemenea, cu Programul Național de Dezvoltare Rurală și cu Programul Operațional pentru Pescuit.

Principii privind transmiterea, selecția și evaluarea proiectelor

Baza de selecție a proiectelor din POS Mediu este diferită în funcție de axele prioritare, așa cum se arată în tabelul de mai jos:

Axa prioritară	Baza de selecţie	Metoda de evaluare	Metoda de selecţie
1. Extinderea şi modernizarea sistemelor de apă şi apă uzată	Anexa POS Mediu – Lista indicativă a proiectelor, în ordinea priorităţii, pe baza Planurilor Naţionale de Implementare a Acquis-ului şi a Master Planurilor regionale pentru apă/apă uzată.	Evaluare calitativă a documentelor (în conformitate cu criteriile)	Toate proiectele planificate sunt aprobate de îndată ce îndeplinesc calitatea cerută. Programarea anuală a proiectului în funcţie de priorităţi.
2.1 Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deşeurilor şi extinderea infrastructurii de management al deşeurilor	Anexa POS Mediu – Lista indicativă a proiectelor în ordinea priorităţii, pe baza Planurilor Nationale pentru Managementul Deşeurilor, a Planurilor Regionale pentru Gestiunea Deşeurilor şi a Master Planurilor judeţene. **Nota**: *Proiecte de prioritate primară* – Sisteme integrate noi de gestionare a deşeurilor la nivel regional/ judeţean, unde nu au fost, până acum, investiţii majore – planificate a fi lansate în 2007-2010 *Proiecte de prioritate secundară* – extinderea sistemelor existente de management al deşeurilor – planificate a fi lansate în perioada 2008-2009, pe baza PRMD.	Evaluare calitativă a documentelor (în conformitate cu criteriile)	Toate proiectele planificate sunt aprobate de îndata ce îndeplinesc calitatea cerută. Programarea anuală a proiectului în funcţie de priorităţi.
2.2 Reabilitarea siturilor contaminate istoric	Cerere de propuneri de proiecte după definitivarea evaluării naţionale a site-urilor contaminate. Strategia Naţională pentru site-uri contaminate va fi pregatită cu sprijin extern (sunt necesare investigaţii complexe şi analize, având în vedere proporţiile problemei, categoriile multiple de site-urile contaminate ce trebuie evaluate, plaja mare de actori implicaţi, nevoia de prioritizare a investiţiilor). Strategia va fi finalizată până în 2009 şi va include	Scor şi clasificare	Preselecţie şi prioritizare

Axa prioritară	Baza de selecție	Metoda de evaluare	Metoda de selecție
	criteriile de selecție, care vor fi supuse spre aprobare CM. Proiecte de infrastructură planificate începând cu 2009.		
3. Reabilitarea sistemelor urbane de încălzire în zonele fierbinți (hot-spot)	Cerere de propuneri pentru identificarea municipiilor/ orașelor prioritare. Proiectele aferente municipiilor/orașelor prioritare vor fi selectate pentru finanțare odată ce îndeplinesc calitatea cerută. Pregătirea documentației proiectelor este finanțată prin Asistență Tehnică PHARE CES 2005 și 2006.	Două etape: 1) Punctarea și ierarhizarea potențialilor beneficiari, eligibili conform POS Mediu. Scor și clasificare 2) Evaluare calitativă a proiectelor (conform criteriilor aprobate)	Preselecție și prioritizare
4. Implementarea Sistemelor Adecvate de Management pentru Protecția Naturii	Cerere de propuneri de proiecte - intervenții în ariile protejate desemnate de actele normative relevante.	Scorul și clasificarea	Selecție pe baza de competiție la nivel regional. Proiectele vor fi selectate ținându-se cont de bugetul disponibil
5.1. Protecția împotriva inundațiilor 5.2. Reducerea eroziunii costiere	Propuneri de proiecte înaintate de către ANAR (unic beneficiar) în baza Master Planurilor aferente celor două sectoare (inundații și eroziune costieră).	Evaluare calitativă a documentelor (în conformitate cu criteriile aprobate).	Programarea anuală a proiectului în funcție de bugetul alocat

Principii de selecție și aprobare a proiectelor în cadrul POS Mediu

Evaluarea proiectului se va realiza pentru a se asigura că aplicațiile respectă în totalitate, criteriile stabilite în Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006 privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și că beneficiile pentru zona respectivă sunt maximizate.

În conformitate cu art. 60 al Regulamentului Consiliului nr. 1083/2006, AM se va asigura că operațiunile sunt selectate pentru finanțare în conformitate cu criteriile aplicabile POS Mediu și că ele sunt conforme cu regulile naționale și comunitare pe întreaga perioadă de implementare.

În plus, în conformitate cu Regulamentul Comisiei nr. 1828/2006, AM se va asigura că beneficiarii sunt informați asupra condițiilor specifice privind produsele și serviciile ce urmează a fi furnizate în cadrul operațiunilor POS Mediu, planul de finanțare, termenul limită de execuție, informații financiare și alte informații relevante.

Evaluarea și selecția proiectelor este văzută ca un proces dinamic, fiind estimat că evaluarea aplicațiilor va fi transferată gradual de la Autoritatea de Management la Organismele Intermediare, în timp ce decizia privind selecția va rămâne la nivelul AM. O creștere graduală a responsabilităților OI-urilor în procesul de programare și selecție este un obiectiv cheie pe termen mediu.

AM se va ocupa de evaluarea beneficiarilor, pentru a se asigura că aceștia au o capacitate suficientă de a îndeplini aceste condiții înainte ca deciziile de aprobare să fie luate.

AM va pune la dispoziția potențialilor beneficiari informații clare și detaliate cu privire la:
- (a) *condițiile de eligibilitate* care trebuie îndeplinite pentru a se califica pentru finanțare în cadrul programului operațional;
- (b) o *descriere a procedurilor* pentru examinarea cererilor de finanțare și a perioadelor de timp pe care le implică;
- (c) *criteriile* pentru selectarea operațiunilor ce urmează a fi finanțate;
- (d) *punctele de contact* la nivel național și regional care pot furniza informații privind POS Mediu.

Principiile pregătirii și selecției proiectelor POS Mediu vor fi făcute publice prin intermediul mijloacelor publicitare la nivel național.

Ghidurile pentru solicitanți elaborate de AM POS Mediu, luând în considerare regulile de implementare pentru Fondurile Structurale și de Coeziune (Regulamentul Comisiei nr. 1828/2006), vor fi puse la dispoziția potențialilor beneficiari.

Formularele standard ale cererilor de finanțare vor fi disponibile pe Internet și la OI-uri, acestea din urmă fiind în măsură să furnizeze și asistență solicitanților.

Evaluarea și selecția proiectelor în cadrul POS Mediu implică o **procedură de lucru comună** a Organismelor Intermediare pentru POS Mediu și AM POS Mediu.

Decizia finală asupra selecției proiectelor este luată de AM care informează solicitanții în legătură cu decizia (inclusiv motivele respingerii pentru cei respinși și informații despre următoarele sesiuni de selecție).

Proiectele ale căror costuri globale depăşesc 25 milioane de Euro sunt considerate „proiecte majore" şi vor fi transmise pentru evaluare şi aprobare la Comisia Europeană. Decizia CE va defini obiectul fizic, valoarea la care rata de cofinanţare se aplică, precum şi planul anual de angajare a sumelor din FEDR/FC.

AM se va asigura că sistemul de selecţie a proiectelor este conform cu principiile parteneriatului şi transparenţei. După consultarea partenerilor relevanţi în timpul procesului de pregătire şi evaluare, proiectele vor fi selectate dacă sunt pregătite la un nivel care poate asigura implementarea lor corespunzătoare.

Următoarele criterii generale de selecţie vor fi aplicate:

- Admisibilitate
- Eligibilitate
- Relevanţă şi maturitate

Procedura de modificare a Documentului Cadru de Implementare a POS Mediu

Documentul Cadru de Implementare a POS Mediu se aprobă prin ordin comun de către ministrul mediului şi ministrul finanţelor publice.

Iniţierea procedurii de modificare a Documentului Cadru de Implementare a POS Mediu revine Autorităţii de Management pentru POS Mediu. Modificările propuse vor fi supuse avizării Autorităţii pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale din cadrul Ministerului Finanţelor Publice, după care vor fi aprobate prin ordin comun de către ministrul mediului şi ministrul finanţelor publice.